

د کان کیندنې تړون

د افغانستان اسلامي امارت

او

(عبدالحمید فیضی د کانونو استخراج او پروسس تجارتی شرکت)

ترمنځ

د هرات ولایت د غوریان ولسوالۍ د (نمکسار) ساحې د (مالګې څلورم بلاک) د کان کیندنې

پروژې په اړه

۰۰۱

نېټه: ۱۴۰۵/۴/۱۷ هـ ش مطابق ۱۴۴۸/۱/۱۷ هـ ق

لیکلی

- 1 جزئیات.....
- 1 مقدمه.....
- 2 مثل شوي اصطلاحات.....
- 2 1 تعریفونه.....
- 9 2 د نافذه قوانینو ارجحیت؛ ظرفیت او اداره.....
- 9 لومړۍ برخه: د تړون موده او د جوازونو ورکول.....
- 9 3 د تړون ثبت او خپرول.....
- 9 موده.....
- 10 4 د اکتشافی جواز ورکول.....
- 10 د اکتشافی جواز د حسن اجرایه لپاره ضمانت.....
- 10 مقدم شرایط.....
- 11 د اکتشافی جواز ورکړه.....
- 11 5 د استخراج د جواز ورکړه.....
- 11 د لومړیتوب حق.....
- 11 د استخراج جواز لپاره غوښتنه.....
- 11 د کان کیندنې پروپوزل منظوري.....
- 12 د استخراجی جواز لپاره د اجرا ضمانت.....
- 12 د استخراج جواز ورکول.....
- 12 6 د جواز ساحه.....
- 12 د اکتشاف جواز.....
- 13 د استخراج جواز.....
- 13 دویمه برخه: د پلانونو تسلیمول او منظوري.....
- 13 7 عمومي پلانونه.....
- 13 وړاندیز شوي پلانونه.....
- 13 منظور شوي اړین پلانونه.....
- 13 منظور شويو پلانونو ته عامه لاسرسی.....
- 13 8 د پلانونو منظوري.....
- 13 د اصلاحاتو مخ پر مخ له خوا ارزونه او منظوري.....
- 14 د منظورونکي مرجع له خوا د تعدیلاتو غوښتنه.....
- 9 د منظور شويو پلانونو عوض کول.....

002

- 14 د منظورونکې مقام له خوا ارزونه او منظوري
- 15 هغه تديلات چې منظورونکې مقام يې غوښتنه کوي
- 15 درېيمه برخه: په جواز کې ژمنه شوي حقوق
- 10 د اکتشاف جواز کې ژمنه شوي حقوق
- 15 مجاز فعاليتونه
- 15 د نمونو راټولولو د مالکيت حق
- 11 د استخراج په جواز کې ژمنه شوي حقوق
- 16 مجاز فعاليتونه
- 16 د منرالونو د مالکيت حق
- 16 څلورمه برخه: د جواز شرطونه
- 12 د اکتشافي جواز شرطونه
- 16 شرطونه
- 16 د اکتشاف د منظور شوي پروگرام تعديل
- 17 د منظور شوي اکتشافي پروگرام خپرول
- 13 د گټې اخيستنې جواز شرطونه
- 17 شرطونه
- 17 پنځمه برخه: مالي موضوعات
- 14 د ځمکې د سطحې کرایه
- 15 فيسونه
- 16 حق الامتياز (رويالتي)
- 17 د حق الامتياز مکلفيتونه
- 18 د خپلواک کارپوه لگښتونه
- 17 ماليات
- 18 ماليات په عمومي ډول
- 18 معافيتونه
- 19 د استخراجي صنايعو پر شرايط برابر ماليه ورکونکي
- 19 د مالياتي فورمونو ترتيب او تسليمول
- 20 موضعي ماليه
- 18 گمرکي محصولات
- 20 د تړون لرونکي حقونه
- 20 د تړون لرونکي مکلفيتونه
- 20 د امارت مکلفيتونه

003

19	امارت ته تاديات.....	20
20	د تادياتو بڼه	20
20	کسر.....	21
21	په تادياتو کې پاتې راتلل	21
21	معاوضه.....	21
21	د بهرني پولي واحد (کرنسي) تاديه او موجوديت.....	21
21	بانکي حسابونه	21
21	د بهرنيو اسعارو تبادلې	21
21	واردات او د پيسو حواله	21
22	مالي راپور ورکونه او محاسبه.....	22
22	مالي راپور ورکونه	22
22	محاسبه.....	22
22	شپږمه برخه: نور حقوق او مکلفيتونه	22
22	د منرالي فعاليتونو عمومي کړندود.....	22
23	ضمني منرالونه.....	23
24	بيمه (تکافل).....	24
24	د تړون لرونکي مکلفيتونه	24
25	چاپېريال ساتنه.....	25
25	عمومي مکلفيتونه.....	25
25	د چاپېريال ساتنې مديريت پلان رعايت	25
25	د چاپېريال ساتنې اجازه ليک	25
26	کارگران.....	26
27	روغتيا او خونديتوب.....	27
27	عمومي مکلفيتونه.....	27
27	د روغتيا او خونديتوب پلان رعايت	27
28	داخلي امنيت.....	28
28	د داخلي امنيت د منظور شوي پلان رعايت	28
28	د مسؤليت حدود.....	28
28	د امتيتي خطر ارزونه	28
28	د داخلي امنيت پلان منظوري	28
28	د داخلي امنيت د منظور شوي پلان عوض کول	28
28	د داخلي امنيت د منظور شوي پلان خپرول	28

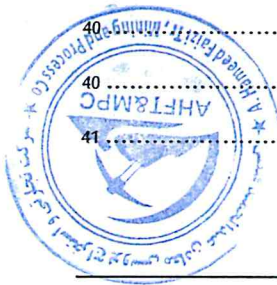

27	د سيمه ييزو گټو او د ټولنې د پراختيا پلان.....
27	عمومي مكلفيتونه.....
27	د سيمه ييزې گټې د پلان رعايت.....
27	د ټولنې د پراختيا پېشنهادي پلان په اړه مشوره او د هغه ترتيبول.....
27	د ټولنې د پراختيا پلان رعايت.....
27	30 عامه كارونه.....
27	31 د زېرنا جوړول.....
27	عمومي مكلفيتونه.....
28	له زېرنا څخه مشتركه استفاده.....
28	د زېرنا د كارونې اجازه.....
28	د زېرنا مصادره.....
28	32 لرغوني او فرهنگي اثار.....
28	عمومي مكلفيتونه.....
29	د وزارت له لوري د منظوري وركول يا ردول.....
29	33 د نهايي محصول څرځلاو او صادرات.....
29	بازارموندنه، څرځلاو او صادرات په عمومي ډول.....
30	د محصول پلور.....
30	د نهايي محصول صادروول.....
30	اوومه برخه: راپور وركونه، د اسنادو ساتل او تفتيش.....
30	34 راپور وركونه.....
30	راپور وركونه په عمومي ډول.....
31	الزامي راپور وركونه.....
31	د راپورونو وړاندې كول.....
31	35 د اسنادو ساتل.....
31	د اسنادو ساتنه په عمومي ډول.....
31	د مترالي فعاليتونو اسناد.....
32	پولي واحد.....
32	36 تفتيش.....
32	د تفتيش مامورين.....
33	اتمې برخه: ثبات او ضمانتونه.....
33	37 د تړون لرونكي ثبات او ضمانتونه.....
33	د تړون لرونكي ضمانتونه.....

- 34 دقت.....
- 35 جلا تضمینونه.....
- 35 د تړون د عقد انگیزه.....
- 35 د تړون لرونکي د تضمینونو مبنی.....
- 35 غرامت.....
- 35 38 د امارت نیابت او تضمینونه.....
- 35 دقت.....
- 36 جلا تضمینونه.....
- 36 د تړون د عقد انگیزه.....
- 36 د تضمینونو حدود.....
- 36 غرامت.....
- 36 نهمه برخه: مالي ډاډ، متابعت او اجراءات.....
- 36 39 د لارښوونو رعایت.....
- 37 40 د اجرا ضمانتونه.....
- 37 د اجراء ضمانت شرایط.....
- 37 د حسن اجرا ضمانت په اړه پریکړه.....
- 37 د حسن اجرا ضمانت بېرته سپارل.....
- 37 41 د چاپیریال ساتنې ضمانتونه.....
- 37 د چاپیریال ساتنې تضمین شرایط.....
- 38 د چاپیریال پر تضمین بیا کتنه.....
- 38 د چاپیریال ساتنې د تضمین په اړه پریکړه.....
- 38 د چاپیریال ساتنې تضمین بېرته سپارل.....
- 38 42 غرامت.....
- 38 د تړون لرونکي غرامت.....
- 39 د امارت غرامت.....
- 39 د غرامتونو کتنه.....
- 39 43 د مسئولیت حدود.....
- 39 44 تقصیر او قسح.....
- 39 د تقصیر موارد.....

- 41 د جوازونو لنه کول
- 41 د تړون د فسخې نور آثار
- 46 د جواز د مودې د پوره کېدو، انصراف یا لنه کېدو آثار.....
- 41 د منرالي فعالیتونو پای ته رسول
- 41 له ساحې څخه د استازو ایستل
- 41 د وسایلو او زېرنا لېږدول
- 42 د نیمگړو پاتې شویو مکلفیتونو سر ته رسول
- 42 د جواز د مودې تر پای ته رسېدو وروسته ساحې ته لاسرسی
- 42 د اجراء د تضمین او د چاپېریال ساتنې تضمین مستردول
- 43 47 گډې حل لارې.....
- 43 لسمه برخه: فرعي قراردادونه او معاملي
- 43 48 فرعي قرارداد.....
- 44 49 د مدیریت بدلون.....
- 44 د اړتیا وړ منظوري
- 44 د هغه جواز څنډول چې منظوری ته په تمه دی
- 44 له منظوری پرته د مدیریت بدلون
- 44 50 د حقونو او مکلفیتونو پر لېږد محدودیتونه.....
- 44 د امارت له خوا لېږد
- 44 د تړون لرونکي لهخوا لېږد.....
- 45 د تضمین گټه
- 45 یوولسه برخه: عمومي حکمونه
- 45 51 د امارت له خوا ډاډ.....
- 45 منظوری.....
- 45 د امارت لهخوا د ځنډونو نه جوړول او نه تبعیض
- 46 بهرني کارگر.
- 46 د تړون لرونکي د شتمنیو مصادره
- 46 د تړون لرونکي په گټه د ځمکې استملاک
- 47 52 ثبات.....
- 48 استثنائات
- 48 53 غیر مترقیه پېښې (هویس مازور)
- 49 د غیر مترقیه پېښو اغېزې
- 49 د غیر مترقیه حالاتو په اړه خبرتیا

007

50	د اغېزو راکمولو مکلفیت
50	هغه پېښې چې له حقوقي لارو د حل و فصل وړ نه دي
50	لګښت
50	د غیرمترقبه پېښو پای
51	د غیر مترقبه پېښو د دوام له امله د تړون فسخ کول
51	54 د اختلافونو حل
52	55 محرمانه معلومات
52	د محرمو معلوماتو استفاده او افشا کول
53	رضایت
53	56 خبرتیاوې
53	د خبرتیا استول
53	تړون لرونکی
53	د اړیکې د جزئیاتو بدلون
54	د خبرتیا وخت لاندې ترتیب شوی دی
54	57 متفرقه حکمونه
54	د تړون د لوړو ترمخ اړیکه
54	لګښتونه
54	منظوري او رضایت
55	د نورو اسنادو اجراء
55	نور اقدامات
55	پر تړون حاکم قانون او قضایي واک
55	د تړون ژبه
55	د تفکیک قابلیت
55	معافیتونه
55	د غرامت دوام
57	لومړۍ جدول: اکتشافی جواز
57	لومړۍ برخه: مقدم شرطونه
58	دویمه برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)
59	درېمه برخه: د جواز ساحه
60	دویم جدول: استخراجي جواز
60	لومړۍ برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)
61	درېیم جدول: زیربنا او عامه کارونه

- 61 لومړۍ برخه: زېربنا
- 61 دویمه برخه: عامه کارونه
- 62 څلورم جدول: ځانګړي شرایط
- 63 اجراء:
- 64 لومړۍ شمېره ضمیمه: د استخراج منظور شوی پروګرام

009

جزئیات

نېټه: (۱۴۴۷/۱۱/) هـ ق
لوري:

تړون ورکونکی:

نوم [د افغانستان اسلامي امارت، د کانونو او پترولیوم وزارت]
پته [د مکروریان څلورلاری کابل - افغانستان]
برېښنالیک [lsmmd@momp.gov.af]

تړون لرونکی:

نوم [د عبدالحمید فیضی د کانونو او پروسس تجارتی شرکت]
پته [چهاراهی ترافیک، کلوله پشته، څلورم ناحیه، کابل-افغانستان]
برېښنالیک [Hameedisazai@hotmail.com]

مقدمه

الف د کانونو او پترولیوم وزارت له خوا د داوطلبی د پروسس له ترسره کولو وروسته، تړون لرونکي ته د دغه تړون ورکړه په لاندې ډول ترسره شوې ده:
(لومړی) دغه پروژه د افغانستان اسلامي امارت د ریاست الوزراء مقام د (۱۴۴۷/۵/۲۱) هجري قمری کال د (۳۴۰۱) گڼې پریکړې په اساس تصویب شوې ده.

ب دا تړون د کان کیندنې تړون لرونکي ته د اکتشاف د جواز او د گټې اخیستنې جواز د لومړیتوب حق ورکوي.
ج دغه تړون د دواړو لوریو د لاسلیک سره سم د ثبت او نشر څخه وروسته د اجرا پړاو ته داخلېږي او وزارت یې د امارت د استازي په توګه مدیریت کوي.
د دا تړون د عامه گټو په موخه لاسلیک شوی او وزارت یې د خپریدو حق لري.

010

منل شوي اصطلاحات

1 تعریفونه

1.1

په دغه تړون کې کارول شوي اصطلاحات لاندې معناوې لري:

د محاسبې معیارونه: د نړیوال مالي راپور ورکونې سیستم (IFRS) معیارونه او اصول.

عمل: د یوې کړنې، شخړې، دخوا، غوښتنې، څېړنې، پوښتنې، قانوني تعقیب، حقوقي دخوا، منځګړیتوب یا د شخړې حل.

زیانمن لوری: د دې اصطلاح معنی په 53.3 فقره کې شرح شوې ده.

افغانی: د افغانستان رسمي پولې واحد.

وزارت: د افغانستان د کانونو او پترولیم وزارت په معنا دی.

تصدی: د عامه ساتنې تصدی یا بله بدیل اداره چې د کورنیو چارو وزارت له خوا تاسیس شوې او په افغانستان کې د پلي کېدونکو پروژو لپاره داخلي امنیت تامینوي.

نافذہ قوانین: په اړونده برخه کې د تصویب شوو قوانینو په معنا دی، او د شک د مخنیوي لپاره لاندې قوانین پکې شاملېږي:

د کانونو قانون، مقررات، لارښوونې، د استملاک قانون، د ګمرکاتو قانون، د چاپیریال ساتنې قانون، پر عایداتو د مالیاتو قانون، د کار قانون، د خصوصي پانګونې قانون، او په دې برخه کې د تطبیق وړ نور نافذہ تقنیني سندونه.

منظوري: د نافذہ قوانینو له حکم سره سم له یوه یا صلاحیته مقام څخه د تائید، رضایت، صلاحیت، ثبت، تصدیق، جواز، یا معافیت ترلاسه کول.

د منظوري باصلاحیته مرجع:

(الف) د چاپیریال ساتنې د مدیریت د پلان په برخه کې، د چاپیریال ساتنې ملي اداره (NEPA)؛

(ب) د ټولنې د پراختیا د پلان، د روغتیا او خوندیتوب پلان او یا د سیمه ایزو ګټو د پلان په برخه کې وزارت.

د داخلي امنیت منظور شوی پلان: د داخلي امنیت پلان چې د اړونده څانګه (عامه ساتنې تصدی معینیت) له خوا منظور شوی وي.

د ټولنې د پراختیا منظور شوی پلان: هغه پلان چې د ټولنې د پراختیا په هدف د تړون لرونکي لخوا وزارت ته وړاندې شوی او د وزارت لخوا منظور شوی دی.

منظور شوي سندونه: د ټولنې د پراختیا، کورني امنیت، چاپیریال ساتنې د مدیریت، اکتشاف، روغتیا او خوندیتوب، د سیمه ایزو ګټو منظور شوي پلانونه او یا د کان کیندنې منظور شوی پروپوزل.

د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان: د چاپیریال ساتنې د مدیریت پلان چې د چاپیریال ساتنې ملي ادارې له خوا منظور شوی وي.

د اکتشاف منظور شوی پروګرام: د اکتشاف هغه پلان چې د دې تړون په 1 ضمیمه کې تشریح شوی.

د روغتیا او خوندیتوب منظور شوی پلان: د روغتیا او خوندیتوب پلان چې د وزارت له خوا منظور شوی وي.

د سیمه ییزو ګټو منظور شوی پلان: د سیمه ییزو ګټو پلان چې د وزارت له خوا منظور شوی وي.

د کان کیندنې منظور شوی پروپوزل: د کان کیندنې هغه پروپوزل چې د اقتصادي کمېسیون له خوا منظور شوی وي.

- (الف) د اکتشافی جواز په صورت کې، د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان، د اکتشاف منظور شوی پلان، د روغتیا او خوندیتوب منظور شوی پلان، د داخلی امنیت منظور شوی پلان یا د محلي گټې منظور شوی پلان؛ یا
- (ب) د استخراجی جواز په صورت کې، د ټولنیزې پراختیا منظور شوی پلان، د استخراج منظور شوی پلان، د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان، د روغتیا او خوندیتوب منظور شوی پلان، د داخلی امنیت منظور شوی پلان یا د محلي گټې منظور شوی پلان.

با صلاحیته مرجع: یعنې هر امارتي، نیمه امارتي اداري، مالي یا قضایي ارگان، څانگه، کمیسیون، مقام، محکمه، اداره یا بل هر هغه بنسټ، او د شک د مخنیوي لپاره، خپله وزارت هم په کې شاملېږي.

د داوطلبی اسناد: ټول هغه اسناد چې د تړون لرونکي لخوا د داوطلبی د پروسې په جریان کې وزارت ته سپارل شوي، چې لاندې اسناد هم پکې شامل دي:

- (الف) د اهلیت د ابتدایي ارزونې پوښتنپاڼه (PQQ)؛
- (ب) د داوطلبی پروپوزل (چې د شک د مخنیوي لپاره، د اهلیت او موافقت اظهارلیک او د وړتیا اظهارلیک هم پکې شاملېږي)؛

(ج) د تړون لرونکي لاندې پیشنهادي پلانونه:

- (1) د اکتشاف پروگرام؛
- (2) د چاپیریال ساتنې د مدیریت پلان؛
- (3) د سیمه ییزو گټو پلان؛
- (4) د روغتیا او خوندیتوب پلان؛
- (5) د داخلی امنیت پلان؛
- (6) استخراجی پلان؛
- (7) د ټولنیزو خدمتونو پلان؛ او
- (8) د پروسس پلان.

(د) د داوطلبی پروسې په جریان کې د تړون لرونکي لخوا چمتو شوي نور معلومات (مهمه نه ده چې دغه ډول معلومات وزارت غوښتي وي یا نه).

د داوطلبی پروسه: هغه پروسه ده چې د دې تړون د مقدمې په سر کې ورته اشاره شوې ده.

مرکزي بانک: د افغانستان بانک.

تړون: د کان کیندنې همدا تړون.

تړون لرونکی: [د عبدالحمید فیضی د کانونو او پروسس تجارتی شرکت].

د تړون لرونکی تضمینونه: د دغه تړون د 37.1 ماده کې ذکر شوي نیابت او تضمینونه.

د تړون موده: هغه موده چې په 3.2 فقره کې شرحه شوې ده.

مقدم شرایط: هغه شرطونه چې د دې تړون د (1) جدول په لومړۍ برخه کې شرحه شوي دي.

محرم معلومات: لاندې معلومات محرم دي:

(ا) هغه معلومات چې د نافذه قوانينو له مخې محرم دي؛

(ب) شخصي موضوعات، د کارکوونکو روغتيايي ريکارډونه، يا د کارکوونکو او نورو کسانو سندونه او معلومات، او نور موضوعات چې د اشخاصو محرميت په کې شامل وي؛

(ج) د تجهيزاتو، د پروسې نوښتونو، امنيتي يا سوداگريزو رازونو په اړه محرم تخنيکي يا ملکيتي معلومات؛

(د) د حقوقي سلاکارانو د سلا مشورې په ګډون محرم حقوقي موضوعات؛

(ه) د کان کيندنې اړوند معلومات؛

(و) د تړون لرونکي د معنوي مالکيت حق چې په پروژې پورې تړاو لري؛ يا

خو هغه معلومات نه پکې شاملېږي چې:

(الف) لاسته راوړونکي لوری اړ وي چې د افغانستان نافذه قوانينو سره سم يې خپاره يا په عامه توګه وړاندې کړي؛

(ب) چې د عامه شتمنيو برخه وي او يا يې يوه برخه وبلل شي، په دې شرط چې د دغه تړون د نقض کېدو او يا د افشا کوونکي لوري او يا د هغوی د استازو په امانت کې د خيانت لامل نه شي؛

(ج) چې ترلاسه کوونکي لوری ثابته کړي چې د معلوماتو افشا کولو پر مهال افشا کوونکي لوری خبر و (خو دا چې ياد معلومات د افشا کوونکي لوري يا د هغوی د استازو د امانت ساتلو د اصل د نقض له امله نه وي)؛ او يا دا

(د) چې ترلاسه کوونکي لوري دا معلومات له افشا کوونکي لوري پرته له بلې سرچينې ترلاسه کړي وي او ياده سرچينه د معلوماتو د افشا صلاحيت ولري.

د ګمرکاتو نافذه قوانين: د افغانستان اسلامي امارت د ماليې وزارت د ګمرکاتو قوانين.

افشاء کوونکي لوری: هغه لوری چې په مستقيمه توګه يا د خپلو استازو له لارې محرم معلومات افشا کوي.

امريکايي ډالر (USD): د امريکا د متحده ايالتونو رسمي پولي واحد.

د اجرا نېټه: هغه نېټه په کومه چې د کان کيندنې تړون د ټولو لورو له خوا لاسليک، ثبت او خپرېږي.

د پای نېټه: د مقدمو شرايطو سره په تړاو هغه نېټه چې د لومړي جدول په لومړۍ برخه کې د ذکر شوو مقدمو شرايطو برعکس نېټه بيانوي.

د تقصير موارد: هغه موارد چې په 44 ماده کې بيان شوي دي.

د تبادلې نرخ: هغه نرخ چې په ټاکلې نېټه د راګرې ورکړې لپاره ټاکل شوې وي.

د ګټې اخيستنې جواز: هغه جواز چې د کانونو نافذه قانون له حکم سره سم تړون لرونکي ته ورکول کېږي چې د جواز په ساحه کې د فعاليت اجازه ورکوي.

د اکتشاف جواز: هغه جواز چې د کانونو نافذه قانون د احکامو سره سم د کان کیندنې تړون لرونکي ته ورکول کېږي چې د جواز په ساحه کې د [مالګې] د اکتشاف اجازه ورکوي.

د استملاک مرجع: د دې اصطلاح معنا د استملاک په نافذه قانون کې شرح شوې ده.

مالي کال: دوولس میاشتې دوره چې د هر هجري شمسي کال د حمل میاشتې لومړۍ نېټه پیل او د حوت میاشتې په 29 نېټه پای ته رسېږي.

غیر مترقبه پېښې (فورس ماژور): معنی یې په 53.1 ماده کې بیان شوې ده.

د مالي راپور ورکونې نړیوال معیارونه: چې د محاسبې د نړیوالو معیارونو د بورډ له خوا خپرېږي.

پر عایداتو د مالیاتو قانون: پر عایداتو د مالیاتو نافذه قانون.

خپلواک کارپوه: معنی یې د کانونو نافذه مقررې په حکمونو کې تشرېح شوې ده.

غیر مستقیم زیان: هر هغه غیر مستقیم زیان یا خساره او یا هم د ځینو فعالیتونو په نتیجه کې رامنځته شوی زیان یا خساره که په هره بڼه پېښ شوی وي او لاندې ټکي په کې شاملېږي:

(أ) د استفادې (پېښې شوې استفادې)، تولید، گټې، عاید، کاروبار یا سپما زیان؛

(ب) هغه زیان چې د سوداګریزې یا کاروباري اختلال له امله رامنځته شوی،

ولو که غیر مستقیم زیان د وړاندوینې وړ وي یا نه وي.

فکري مالکیت: د اختراع، د کارونې وړ موډل، د نشر حق (د راتلونکي نشر د حق په ګډون)، سوداګریز نښان، لوگو او د ډیزاین نښو، خدماتي نښو، سوداګریزو نومونو، برانډ نومونو، ډیزاینونو، سوداګریزو رازونو، د ډومېن نومونو، د نړیوالې شبکې (world wide web) سره د نورو تړلو نومونو، انټرنېټي پټې، د حقونو په ګډون د فکري مالکیت د حقونو په معنا دی چې د انفاذ له نېټې مخکې یا وروسته رامنځته کېږي او ټول غوښتنلیکونه او حقونه په کې شاملېږي چې د دې ډول فکري مالکیت د ثبتولو لپاره کارول کېږي.

د افلاس حالات: د تړون د یوه لوري په اړه له لاندې مواردو څخه د یو یا څو مواردو رامنځته کېدو ته وايي:

(أ) چې پر وخت خپل پورونه ادا نه شي کړای؛ یا

(ب) له افلاس سره مخ وي؛ او د محکمې لخوا یې افلاس تائید شوی وي؛

(ج) ټول پورونه یا د پورنو یوه برخه تادیه توقف، تعلیق یا د هغه د توقف کولو ګواښ وکړي؛

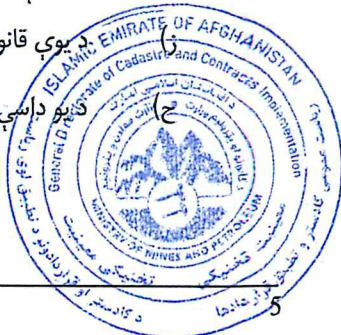
(د) د پور ورکونکو د غونډې رابلل او دایرول؛

(ه) هر هغه عمل ترسره کول چې د افلاس سبب شي؛

(و) کله چې د ملکیت د مصادري غوښتنلیک وړاندې او یا یې په اړه حکم صادر شي؛

(ز) د یوې قانوني وجیبې په سرته رسولو کې پاتې راشي؛

(ح) د یوې داسې ګام اخیستل چې په یوه ناسم وضعیت منتج شي؛

- ط) د یو داسې گام اخیستل چې ترلاسه کوونکی، اخیستونکی او مدیر، رییس، د تصفیې مدیر یا موقتي د تصفیې مدیر د همدغه یا یې کومې بلې شتمنۍ لپاره گومارل شوی وي، ورته کومه گمارنه ترسره شي؛
- ي) کله چې د ټولو یا یو شمېر پور ورکونکو د گټو لپاره هر ډول تړون، جوړښت یا ترتیب ته داخل شي؛ یا
- ک) نور هغه اعمال چې د قانون یا د صلاحیت په یوه محدوده کې پیښېږي چې د پورته توضیحاتو له یو مورد سره ورته وي یا ورته اغېزې ولري.

د کار قانون: د کار نافذه قانون څخه عبارت دی.

جواز: د کان د اکتشاف یا د کان د استخراج جواز (هر یو چې د استفادې وړ وي).

د جواز ساحه په لاندې معنا ده:

- (الف) د اکتشافی جواز په اړه، هغه ځمکه چې په اکتشافی جواز کې درج ده او د اکتشافی فعالیتونو لپاره ځانگړې شوې ده؛
- (ب) د استخراج د جواز په اړه، هغه ځمکه چې به استخراجي جواز کې درج ده او د استخراجي فعالیتونو لپاره ځانگړې شوې ده.

د جواز د پای نېټه: د جواز په اړه له لاندې مواردو څخه هر هغه څه چې لومړی رامنځته شي:

- أ) د جواز د وخت د ختمېدو نېټه؛
- ب) له جواز څخه (یا یې یوې برخې څخه) د انصراف یا لاس اخیستو یا پرېښودو نېټه؛ او
- ج) د کانونو قانون له مخې د جواز د لغوې نېټه.
- زیان:** ټول زیانونه، خسارات، مصارف او لگښتونه.

د کانونو نافذه قانون: د کانونو قانون چې کېدای شي وخت په وخت تعدیل شي.

د کان کیندنې معلومات: ټول هغه معلومات او اطلاعات چې په جوازونو پورې یا د جواز ساحه کې په کوم منرال پورې اړه ولري.

بل لوری: په لاندې معنا دی:

- أ) که چېرې د کان کیندنې تړون لرونکی زیانمن شوی لوری وي، نو امارت بل/مقابل لوری بلل کېږي؛ یا
- ب) که چېرې امارت زیانمن شوی لوری وي، د کان کیندنې تړون لرونکی بل لوری بلل کېږي.

د خصوصي پانگوني قانون: د خصوصي پانگوني نافذه قانون.

پروژه: په لوی مقیاس د کان کیندنې پروژه ده چې له دې تړون سره سم د کان کیندنې د تړون لرونکي له خوا د جواز په ساحه کې پلې کېږي.

وړاندیز شوی پلان: د تړون لرونکي له لاندې پیشنهادي پلانونو څخه عبارت دی:

أ) د چاپېریال ساتنې د مدیریت پلان؛

د سیمه ایزو گټو پلان؛

د روغتیا او خوندیتوب پلان؛

(د) د ټولنیزې پراختیا پلان؛

(ه) د داخلی امنیت پلان،

او د شک د مخنیوي لپاره، د 9 مې مادې پر اساس د یوه منظور شوي پلان هر ډول پېشنه‌ادي بدیل پکې شاملېږي.

عامه کارونه: هغه کارونه چې د دې تړون د درېیم جدول په دوهمه برخه کې ذکر شوي دي.

د کان کېدنې د صنعت واجد شرایط مالیه ورکوونکي: نسبت یې هغې اصطلاح ته کېږي چې پر عایداتو د مالیاتو په قانون کې تشریح شوې ده.

ترلاسه کوونکي لوری: هغه لوری دی چې محرم معلومات (په مستقیم ډول او یا هم د خپلو استازو په وسیله تر لاسه کوي).

اړوند لوری: د یو حقوقي شخصیت په اړه هر هغه شخص ته ویل کېږي، چې د یوه یا څو منځگړو په وسیله عمده مالک وي، یا په دې حقوقي اداره کې په مستقیم او یا غیر مستقیم ډول د مشارکت عمده برخه لري.

د یوه لوري استازی: په لاندې معنا دی:

(أ) له هغه لوري سره اړوند یو لوری؛ او

(ب) آمر، رئیس، کارکوونکي، استازی، مفتش، مشاور، شریک، گډ پانگوال، مشاور یا د هغه لوري قراردادي یا د هغه لوري اړوند لوری.

اړینه بیمه (تکافل): د عامه مسؤلیت بیمه (تکافل) او هر هغه بیمه (تکافل) چې د اسلامي شریعت او نافذه قوانینو لخوا اړینه بلل شوې وي.

د بیا مېشتېدنې کمېټه: هغه کمېټه ده چې د استملاک په برخه کې د استملاک نافذه قانون سره سم جوړېږي.

د بیا مېشتېدنې د پروژې د تطبیق پلان: معنا یې د بیا مېشتېدنې د کمېټې لخوا د استملاک نافذه قانون سره سم د هغو اشخاصو د بیا مېشتېدنې لپاره چمتو شوی پلان دی چې ځمکه یې په اجباري توګه استملاک شوې وي.

ځانګړي شرایط: معنا هغه خاص شرایط چې په څلورم جدول کې ذکر شوي دي.

د امارت تضمینونه: هغه تضمینونه او ژمنې چې په 38.1 ماده کې روښانه شوي دي.

د مالیاتو نافذه قوانین: د مالیاتو په اړه ټول نافذه قوانین (د ګمرکاتو نافذه قانون او پر عاید د مالیاتو نافذه قانون په ګډون).

درېیم لوری: د کان کېدنې د قراردادي او یا هم د هغه اړوند لوري څخه پرته بل لوری.

تضمین: د کان کیندنې د قراردادي تضمین او یا هم د امارت تضمین.

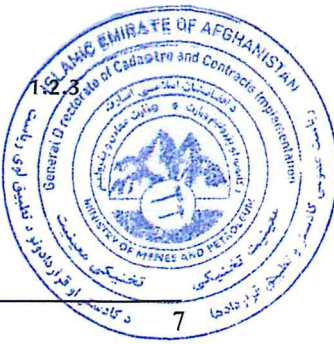
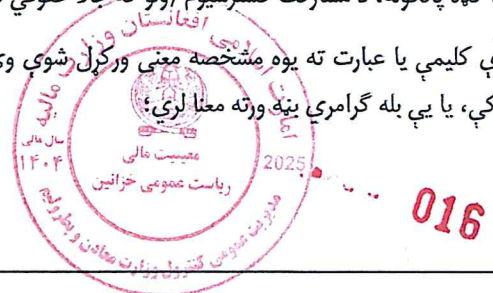
تفسیر

1.2 د دغه تړون په تفسیر کې لاندې موارد شاملېږي، مګر دا چې محتویات یې بل ډول ایجاب وکړي:

1.2.1 عنوانونه یوازې د آسانتیا په خاطر ځای پر ځای کېږي او د دغه تړون د محتویاتو پر تشریح کومه اغېزه نه لري؛

1.2.2 د شخص په اصطلاح کې هر فرد، شرکت، کمپنۍ، موسسه، حکومت، امارت یا د امارت اداره یا یوه ټولنه، اړونده مرجع، ګډه پانگونه، د مشارکت کنسرسیوم (ولو که جلا حقوقي شخصیتونه ولري او یا یې و نه لري) شاملېږي؛

1.2.3 که یوې کلیمې یا عبارت ته یوه مشخصه معنی ورکړل شوې وي، د دغې کلیمې یا عبارت راتلل د بحث په بله برخه کې، یا یې بله ګرامري بڼه ورته معنا لري؛

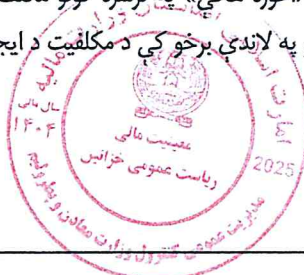
- 1.2.4 یوه کلیمه چې مفرد ښيي، د هغې کلیمې جمع هم ښيي او یوه کلیمه چې جمع ښيي، د همدغې کلیمې مفرد هم ښيي؛
- 1.2.5 هر جنسیت ته اشاره د هغه بل جنسیت هم ښيي؛
- 1.2.6 د 'شامل' یا 'شاملېږي' کلیمې ته مراجعه پرته له کوم محدودیت څخه تعبیر کېږي؛
- 1.2.7 د تړون یوه لوري، بند، جدول او یا ضمیمې ته اشاره، د دغه تړون بل لوري، بند، جدول او یا هم ضمیمې ته اشاره ده؛
- 1.2.8 یوه لوري، یو سند یا هوکړه لیک ته (ددې تړون په شمول) په اشاره کې، د هغه لوري د کار اجرا کوونکي، مدیران، ځایناستي او مجازي استازی شاملېږي، په شمول د هر هغه کس چې تبدیل شوی وي؛
- 1.2.9 یوه سند یا هوکړه لیک ته اشاره (د دغه تړون په ګډون) هغه سند یا هوکړه لیک ښيي چې وخت پر وخت تعدیل شوی، نوی شوی، ضمیمه شوی او یا عوض شوی وي؛
- 1.2.10 جدولونه او ضمیمې د دغه تړون برخه جوړوي؛
- 1.2.11 په تضمینونو کې تناقض او یا هم د تړون نقض ته له اشارې څخه موخه هغه تضمینونه دي چې واقعي، بشپړ او یا صحیح نه وي، یا هم ګمراه کوونکې او خطا ایستونکې وي؛ او
- 1.2.12 د کان کېندنې د دغه تړون هېڅ حکم باید د بل لوري په زیان له دې کبله تعبیر نه شي، چې ګویا نوموړی طرف د دې تړون د مسودې د ترتیب یا په دې تړون کې د کوم حکم د درج کولو مسئولیت درلود.

کاري ورځې او د وخت محاسبې ته اشاره

- 1.3 په دغه تړون کې د وخت هدف په لاندې ډول دی، مګر دا چې محتویاتو کې په بل ډول روښانه شوې وي:
- 1.3.1 له ورځې څخه موخه د وخت هغه موده ده چې په نېمه شپه کې پیلېږي او 24 ساعته وروسته پای ته رسېږي؛
- 1.3.2 د ورځې له وخت څخه موخه د کابل، افغانستان وخت دی؛
- 1.3.3 له کاري ورځې څخه موخه د اونۍ ټولې ورځې شاملېږي، پرته له جمعې او عمومي رخصتیو، په کومو کې چې بانکونه د عمومي کاروبارونو لپاره په کابل، افغانستان کې پرانیستي وي؛
- 1.3.4 له 'میاشتې' څخه موخه د هجري شمسي جنتري میاشت او له 'کال' څخه موخه هجري شمسي کال دی؛
- 1.3.5 که د یوه فعالیت یا یوې پېښې ورځ یا د وخت یوه موده له یوې ټاکلې نېټې یا ورځې څخه مشخصه شوې وي، دغه ورځ په محاسبه کې نه شمېرل کېږي؛ او
- 1.3.6 که د دغه تړون پر اساس د دغه تړون د کوم فعالیت د ترسره کېدو ورځ، کاري ورځ نه وي، نو ورځ راتلونکې کاري ورځ تفسیر کېږي او فعالیت باید په راتلونکې کاري ورځ ترسره شي.

غوره هڅې

- 1.4 د دغه تړون هر حکم یو اړخ د «غوره هڅې» په ترسره کولو مکلف کوي، ترڅو د یو کار له ترسره کولو یا د یو څه د ترسره کېدو په اړه پلټنه یا پلټنې ترسره کړي، خو په لاندې برخو کې د مکلفیت د ایجاد سبب نه شي:

- 1.4.1 د کوم شخص پر وړاندې کوم قانوني عمل یا اقدام وکړي؛
- 1.4.2 په مطلق ډول مکلفیت وټاکل شي چې یو کار دې ترسره شي یا ترسره کېږي؛ یا
- 1.4.3 داسې یو لگښت تحمیل شي چې د شرایطو مطابق تر معقولې کچې لوړ وي.

2 د نافذه قوانینو ارجحیت؛ ظرفیت او اداره

ارجحیت

- 2.1 که چېرې د لاندې نافذه قوانینو او اسنادو:
- 2.1.1 د دې تړون؛
- 2.1.2 د کانونو نافذه قانون؛
- 2.1.3 د کانونو نافذه مقرره؛
- 2.1.4 د هر جواز شرایط؛ او
- 2.1.5 نورو مصدقه اسنادو،
- ترمنځ تناقض یا ټکر موجود وي، نو په دې صورت کې، پورتنیو اسنادو ته په ترتیب سره مراجعه کېږي.

ظرفیت او استازي اداره

- 2.2 وزیر دغه تړون د خپل اهلیت پر بنسټ د امارت په استازیتوب لاسلیک کوي.
- 2.3 د دې تړون لرونکی مني چې وزارت د امارت له خوا د استازي په توګه ټاکل شوی دی، تر څو د هغه په وسیله د امارت حقوق اعمال او د دغه تړون له مخې خپل مکلفیتونه ترسره کړي.

لومړۍ برخه: د تړون موده او د جوازونو ورکول

3 د تړون ثبت او خپرول

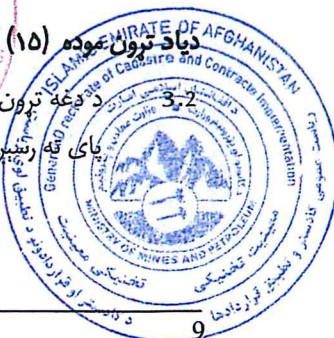
- 3.1 امارت مکلف دی چې د اړخونو له خوا د تړون تر لاسلیک وروسته به، وزارت په 10 کاري ورځو کې:
- 3.1.1 د کانونو نافذه قانون د احکامو سره سم دغه تړون په رسمي دفتر کې ثبتوي؛ او
- 3.1.2 وزارت به د دغه تړون یوه نسخه او د تړون لرونکي د ذینفع مالکینو جزییات خپروي؛
- 3.1.3 یو داسې لیکلی حکم به صادروي چې تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د تړون لومړي جدول په درېیمه برخه کې مشخصه شوې ځمکې ته لاس رسی ومومي، خو تر هغه بریده چې نوموړې ځمکه د 7.1.2 مادې د حکمونو مطابق د هر پېشنهادي پلان د نهایي کولو لپاره اړینه وي، مشروط پر دې چې تړون لرونکی به د جواز تر ورکړې پورې د ساحوي کار د اختلال اجازه نه لري.

موده

- 3.2 د دغه تړون اجرا د انفاذ له نېټې څخه پیلېږي او په لاندې مواردو کې چې هر یو یې لومړی واقع شو، پر اساس یې تړون پای ته رسېږي:

018

3.2.1 هغه نېټه چې پر اساس یې دغه تړون د 4.6 او د 46 مادې د حکمونو مطابق پای ته رسېږي؛ او

3.2.2 هغه نېټه چې:

3.2.2.1 کله د دغه تړون طرفین په لیکلې ډول د تړون د پای ته رسولو په اړه هوکړې ته ورسېږي؛ او

3.2.2.2 د تړون پای ته رسېدل د اقتصادي کمېسیون له خوا منظور شي (د تړون دغه پای ته رسیدل د کان کېدنې د تخنیکي کمېټې د وړاندیز په تعقیب کېږي).

4 د اکتشافی جواز ورکول

د اکتشافی جواز د حسن اجراء لپاره ضمانت

4.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د تړون د اجرا تر نېټې وروسته د 20 کاري ورځو په جریان کې په اکتشافی پروګرام کې د شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړي (دا په هغه صورت کې چې د اجرا ضمانت د تړون د اجرا تر نېټې مخکې وزارت ته نه وي وړاندې شوی).

4.2 تړون لرونکی مني چې وزارت ته د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې پاتې راتلل، د تقصیر یو مورد ګڼل کېږي.

مقدم شرایط

4.3 مقدم شرطونه یوازې د امارت د منفعت لپاره دي او کېدای شي چې د یوې لیکلې خبرتیا له لارې د تړون لرونکي لپاره معاف کړل شي.

4.4 هر لوری باید خپلې پوره هڅې وکاروي ترڅو د مقدمو شرطونو پلي کیدل د اجرا له نیتې وروسته یا د اختتام تاریخ مخکې په ډاډمن ډول ترسره شي.

4.5 یو لوری باید سملاسي:

4.5.1 د تړون هر لوری باید ژر تر ژره یو بل ته د مقدمو شرطونو د پلي کېدو یا نه پلي کېدو په اړه په لیکلې بڼه خبر ورکړي؛

4.5.2 د قرارداد نورو لوریو ته مرستندویه اسنادونه او لاسوندونه چمتو کول لازمي دي تر څو وکتل شي چې مقدم شرطونه پلي شوي او یا هم د پلي کېدو وړ نه دي.

4.6 د تړون هر لوری کولای شي چې د 4.7 مادې پر بنسټ د تړون بل لوري ته د لیکلې خبرتیا په لېږلو سره تړون په لاندې مواردو کې فسخ کړي:

4.6.1 کله چې یو مقدم شرط پوره نه شي او د 4.3 مادې پر اساس نوموړی مقدم شرط د 35 کاري ورځو په جریان کې معاف شوی نه وي؛

4.6.2 کله چې یو لوری د یو مقدم شرط له پوره کېدو څخه راضي نه وي یا هم نوموړی شرط د 4.3 مادې پر اساس د تړون د پای نېټې سره سم یا تر هغه مخکې معاف شوی نه وي.

4.7 امارت نه شي کولی چې د 4.6 بند پر بنسټ دغه تړون فسخ کړي، مګر دا چې:

4.7.1 امارت د 4.4 او 4.5 بندونو پر اساس یې خپل مکلفیتونه ترسره کړي وي؛ او

4.7.2 د فسخ پیشنهاد د اقتصادي کمېسیون له خوا منظور شي (د کانونو د تخنیکي کمېټې له سپارښتنې وروسته).

د اکتشافی جواز ورکړه

4.9.1 د انفاذ نېټه؛

4.9.3 هغه نېټه چې کله هر یو مقدم شرط پوره یا هم د 4.3 مادې پر اساس معاف شوی وی؛

4.10.1 د کانونو نافذه تقينينی اسنادو د احکامو سره سم د اکتشاف جواز په رسمي دفتر کې ثبتوی؛ او

4.10.2 د کانونو نافذه تقينينې اسنادو د احکامو سره سم به د اکتشاف جواز يوه کاپي خپروي.

5 د استخراج د جواز ورکړه

د لومړيتوب حق

5.1 د تړون د مودې په جريان کې، تړون لرونکی د اکتشافی جواز د ساحې د ټولې يا يوې برخې لپاره د استخراج د يو يا څو جوازونو د ترلاسه کولو په برخه کې د لومړيتوب حق درلودلای شي.

د استخراج جواز لپاره غوښتنه

5.2. تړون لرونکی کولای شي چې د اکتشافی راپور له تائید څخه وروسته له اړینو اسنادو سره یو ځای د استخراج د جواز د ترلاسه کولو لپاره وزارت ته خپل غوښتنلیک وسپاری.

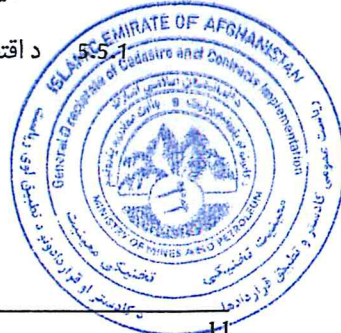
5.3 د شک د مخنيوي په خاطر، د چاپيريالي مدیریت پلان، د محلي گټې پلان او د روغتيا او خونديتوب پلان چې د 5.2 فقرې سره سم وړاندې شوی وي، ښايي چې په هماغه بڼه وي او يا هم ښايي عوض شوی وي، چې په دې صورت کې د چاپيريالي مدیریت منظور شوی پلان، د محلي گټې منظور شوی پلان او د روغتيا او خونديتوب منظور شوی پلان گڼل کېږي.

د کان کیندنی پروپوزل منظوري

5.4 د 5.2 مادې سره سم د اړينو اسنادو له ترلاسه كولو وروسته، امارت ژمنه كوي چې وزارت او د كان كيندنې تخنيكي كمېټه خپل مكلفيتونه پر وخت ادا كوي او هغه مشخص زماني چوكاټ به په پام كې نيسي چې په دې تړون كې مشخص شوی وي.

5.5 امارت ژمنه کوي چي وزارت به د لاندې مواردو په اړه تړون لرونکي ته زر تر زره لیکلي خبر ورکوي:

د اقتصادي کمپسيون له خوا د کان کيندنې د اړونده پروپوزل رد يا تائيد؛ او

- 5.5.2 په هغه صورت کې چې د کان کیندنې پروپوزل تائید شي او د کانونو نافذه قانون د احکامو سره سم د استخراج جواز تر صدور وروسته د کان کیندنې په پروپوزل کې د نویو شرایطو ځای پر ځای کول وړاندیز شي.
- 5.6 تړون لرونکی مني چې، د استخراج جواز به تر هغې نه ورکول کېږي، تر څو چې اقتصادي کمپسيون د کان کیندنې اړوند پروپوزل نه وي تصویب کړی او د کانونو نافذه قانون د احکامو سره سم اړین اسناد یې نه وي چمتو کړي.

د استخراجي جواز لپاره د اجرا ضمانت

- 5.7 تړون لرونکی مکلف دی چې د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې د شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه وزارت ته د اجرا ضمانت تر هغې خبرتیا وروسته د 40 کاري ورځو په جریان کې وړاندې کړي، کله چې وزارت د 5,5 مادي سره سم د تړون لرونکي د کان کیندنې پروپوزل تائید کړي.
- 5.8 تړون لرونکی مني چې که چېرې نوموړی د 5.7 مادي پر بنسټ وزارت ته د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې پاتې راشي، نو دغه عمل د 44 مادي پر اساس د تقصیر یو مورد ګڼل کېږي.

د استخراج جواز ورکول

- 5.9 د 5.10 مادي پر اساس، امارت ژمنه کوي چې وزارت به د استخراج جواز چې تړون لرونکي د 5.2 مادي پر اساس د هغه غوښتنه کړې ده، څومره چې ژر شوني وي، د 15 کاري ورځو په جریان کې د لاندې شرایطو له پوره کېدو وروسته تړون لرونکي ته ورکوي:
- 5.9.1 له هغې نېټې وروسته کله چې اقتصادي کمپسيون د 5.4 مادي سره سم استخراجي پروپوزل تائید کړي او د استخراجي پروپوزل په اړه شرایط مشخص کړي؛ او
- 5.9.2 له هغې نېټې وروسته کله چې تړون لرونکی د 5.7 مادي سره سم وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړي.
- 5.10 د 5,9 مادي سربېره، تړون لرونکی مني چې، وزارت تر هغې تړون لرونکي ته د استخراج جواز نه ورکوي، مګر دا چې وزارت رضایت او ډاډ حاصل کړي چې تړون لرونکي د دې تړون او د کانونو نافذه تقنیني اسنادو ټول مفادات رعایت کړي دي.
- 5.11 امارت ژمنه کوي چې د استخراج جواز تر صدور وروسته به وزارت د 10 کاري ورځو په جریان کې د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم په رسمي دفتر کې د استخراجي جواز ثبتوي؛ او د استخراجي جواز د یوې کاپي خپروي.

6 د جواز ساحه

د اکتشاف جواز

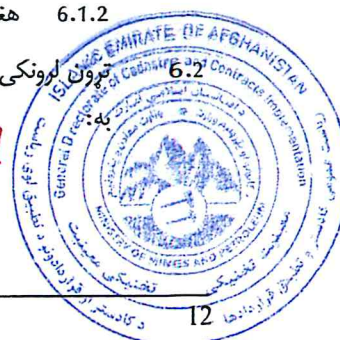
- 6.1 تړون لرونکی مني چې د اکتشاف جواز له ترلاسه کولو وروسته، نوموړی جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي تر څو په 10.1 ماده کې درج شوي فعالیتونه د جواز په ساحه کې اجرا کړي، خو لاندې ساحه پکې نه شاملېږي:
- 6.1.1 هغه ساحه چې، د کانونو نافذه قانون له مخې تړون لرونکي ترې وخت پر وخت انصراف کړی وي؛ او
- 6.1.2 هغه ساحه چې د 6.2.2 مادي مطابق د اکتشاف جواز یې لغوه شوی وي.

6.2

تړون لرونکی دا مني چې، د جواز د ټولې یا یوې برخې ساحې په اړه چې په 6.1 ماده کې ورته اشاره شوې، د اکتشاف جواز

021

- 6.2.1 د هغې ساحې په اړه د تطبیق وړ وي، چې د استخراجي جواز په ساحه کې نه راځي؛ او جواز د هغې ساحې په اړه چې د گټې اخیستنې د جواز تابع نه ده؛ د اعتبار وړ وي؛
- 6.2.2 د جواز د هغې برخې ساحې په اړه چې د استخراجي جواز تابع نه وي، فسخ شوی وي.

د استخراج جواز

- 6.3 تړون لرونکی مني چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته، نوموړی جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې په 11.1 ماده کې ذکر شوي فعالیتونه د جواز ساحه کې ترسره کړي، خو هغه ساحې پکې نه شاملېږي چې تړون لرونکي د نافذه قانون له حکمونو سره سم ترې انصراف کړی وي.
- 6.4 تړون لرونکی مني چې، د استخراج جواز ساحه به تر هغې اندازې نه پراخېږي، کوم چې د استخراجي فعالیتونو لپاره په قانع کوونکې توګه اړینه بلل کېږي.

دویمه برخه: د پلانونو تسلیمول او منظوري

7 عمومي پلانونه

وړاندیز شوي پلانونه

- 7.1 تړون لرونکی دا مني چې:
- 7.1.1 تړون لرونکي ته د دغه تړون ورکړه د پېشنهادي پلانونو د هغو نسخو پر بنسټ ترسره شوی، چې د داوطلبی اسناد هم پکې شامل دي؛ او
- 7.1.2 د پېشنهادي پلانونو هغه نسخې چې د منظوری لپاره وړاندې شوې دي، باید د پېشنهادي پلانونو هغو نسخو سره ورته وي چې د داوطلبی اسناد پکې شامل دي او یوازې په هغه بڼه د بیا کتنې تابع دي چې د اړینو تعدیلاتو مستلزم وي او د تاییدوونکې یا باصلاحیته مرجع نظریات په پام کې ونیسي.

منظور شوي اړین پلانونه

- 7.2 تړون لرونکی مني چې د اکتشافی جواز او د استخراجي جواز د یو شرط په توګه په ساحه کې د کیندنې د کار تر پیل مخکې، باید د هر پېشنهادي پلان لپاره له اړونده صلاحیت لرونکې مرجع څخه منظوري ترلاسه کړي (البته دا په هغه صورت کې چې د اکتشافی یا استخراجي جواز تر صدور مخکې، پلان د باصلاحیته مرجع له خوا نه وي منظور شوی).

منظور شويو پلانونو ته عامه لاسرسی

- 7.3 تړون لرونکی مني چې منظور شوي پلانونه به د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د عامه لاسرسي وړ وي.

8 د پلانونو منظوري

د باصلاحیته مرجع له خوا ارزونه او منظوري

022

8.1.1 د اکتشافی جواز په صورت کې، د داوطلبی پروسې په جریان کې د تړون لرونکي لخوا وړاندې شوی پلان د انفاذ له نیتي څخه مخکې د اړونده با صلاحیته مرجع لخوا منظور شوی نه وي؛ یا

8.1.2 د استخراجي جواز په صورت کې، د استخراج وړاندې شوی پلان چې د تړون لرونکي له خوا د کانونو نافذه قانون پر اساس وړاندې شوی وي او د استخراجي جواز تر ورکړې مخکې د اړونده باصلاحیته مرجع له لوري نه وي منظور شوی،

امارت ژمنه کوي چې د انفاذ یا د استخراجي جواز تر ورکړې وروسته تر کوم حده چې عملي وي لاندې اقدامات ترسره کوي:

8.1.3 اړونده باصلاحیته مرجع د کانونو نافذه تقنیني اسنادو له مخې د پېشنهادي پلان ارزونه ترسره کوي؛ او

8.1.4 که چېرې منظورونکې مرجع:

8.1.4.1 د کانونو نافذه قانون مطابق نوموړی وړاندې شوی پلان منظور کړي، نو نوموړې مرجع باید تړون لرونکي ته په لیکلي بڼه خبر ورکړي (له هغو شرایطو سره یو ځای چې د پلان د منظوری لپاره وضع شوي وي)؛ یا

8.1.4.2 د کانونو نافذه قانون مطابق نوموړی وړاندې شوی پلان تعدیل ته اړتیا لري او یا د نوموړي وړاندې شوي پلان په اړه خپل نظر وړاندې کوي، نو دغه منظورونکې مرجع باید تړون لرونکي ته په لیکلي بڼه د پلان تعدیل او یا نظر څخه خبر ورکړي (البته که چېرې د تطبیق وړ وي).

د منظورونکې مرجع له خوا د تعدیلاتو غوښتنه

8.2 که چېرې منظورونکې مرجع د 8.1.4.2 مادې پر اساس تړون لرونکي ته خبرتیا لېږي، نو:

8.2.1 تړون لرونکی باید پر وړاندې شوي پلان بیا کتنه وکړي ترڅو اړین تعدیلات په پلان کې شامل کړي او هم هغه نظریات په پام کې ونیسي چې د تائیدوونکې مرجع له خوا وړاندې شوي دي؛

8.2.2 تړون لرونکي باید وړاندې شوی پلان (د 8.2.1 مادې پر اساس د پلان د بیا کتل شوې نسخې په شمول) د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شونې وي، وزارت ته تسلیم کړي؛

8.2.3 د 8.2.2 مادې پر اساس، د وړاندې شوي پلان له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شونې وي، امارت ژمنه کوي چې منظورونکې مرجع به وړاندې شوی پلان بیا ارزوي او د 8.1.3 او 8.1.4 مادو د پراونو مطابق به تړون لرونکي ته خبر ورکوي؛ او

8.2.4 هغه پراوونه چې په 8.2.1 او 8.2.3 مادو کې ورته اشاره شوې، تر هغې به تکرارېږي ترڅو چې منظورونکې مرجع د کانونو نافذه قانون پر اساس اړونده پلان منظور کړي.

9 د منظور شویو پلانونو عوض کول

د منظورونکې مقام له خوا ارزونه او منظوري

9.1.1 امارت ژمنه کوي چې د وړاندې شوي پلان له ترلاسه کولو وروسته څومره چې ژر عملي وي:

9.1.1 اړونده منظورونکې مقام باید وړاندې شوی پلان د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو مطابق و ارزوي؛ او

023

9.1.2 که چېرې نوموړې منظورونکې مقام:

9.1.2.1 وړاندې شوی پلان د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو مطابق منظوروي، باید سملاسي تړون لرونکي ته د منظوری او د منظوری د نویو شرایطو د جزئیاتو په اړه په لیکلې بڼه خبر ورکړي؛ یا

9.1.2.2 که په وړاندې شوي پلان کې د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو پر اساس تعدیلاتو ته اړتیا وي یا هم د یاد پلان په اړه نظر وړاندې شوی وي، منظورونکې مقام به د تعدیلاتو یا نظر په اړه تړون لرونکي ته سملاسي خبر ورکوي (البته که د تطبیق وړ وي).

هغه تعدیلات چې منظورونکې مقام یې غوښتنه کوي

9.2 که چېرې د یوې منظورونکې مرجع له خوا د 9.1.2.2 مادې له مخې تړون لرونکي ته خبرتیا لېږل کېږي، نو په دې صورت کې به 8.2.1 او 8.2.4 مادې له لازمو تغیراتو سره د تطبیق وړ وي.

درېمه برخه: په جواز کې ژمنه شوي حقوق

10 د اکتشاف جواز کې ژمنه شوي حقوق

مجاز فعالیتونه

10.1 تړون لرونکی مني چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته د اکتشاف جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د اکتشاف جواز، ددې تړون او د کانونو نافذه قانون له شرطونو سره سم د جواز په ساحه کې اړونده فعالیتونه ترسره کړي.

د نمونو راټولولو د مالکیت حق

10.2 د 10.3 مادې په پام کې نیولو سره:

10.2.1 تړون لرونکی مکلف دی چې ټولې منرالي نمونې او برمه کاري (Core Drilling) د جیولوجیکي سروې لپاره چمتو کړي او همدارنګه د کانونو نافذه قانون له مخې د اکتشافی جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف او فسخ څخه وروسته ټول اکتشافی معلومات وزارت ته سپاري؛ او

10.2.2 د اکتشافی جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف یا فسخ وروسته د ټولو منرالي نمونو، برمه کاري او هم د اکتشافی معلوماتو د مالکیت حق له تړون لرونکي څخه امارت ته انتقالېږي.

10.3 د دې تړون پر 10.2 مادې او د کانونو نافذه قانون سربېره:

10.3.1 تړون لرونکی اړ نه دی، چې د جیولوجیکي سروې لپاره د منرالونو نمونې، د برمه کاري یا اکتشاف معلومات چمتو کړي؛ او

10.3.2 امارت به د کانونو د نمونو، د برمه کاري یا اکتشافی معلوماتو د مالکیت ترلاسه کولو حق نه لري،

خو په دې شرط چې دا ډول منرالي نمونې، د برمه کاري معلومات یا اکتشافی معلومات د جواز د ساحې په یوې برخې پورې چې د استخراج د جواز په ورکولو کې لغوه کېږي، اړه ولري، لکه څرنګه چې 6.2.2 ماده کې ورته اشاره شوې ده.

024

11 د استخراج په جواز کې ژمنه شوي حقوق

مجاز فعالیتونه

11.1 تړون لرونکی مني چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته، د استخراج جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د استخراج جواز، ددې تړون او د کانونو نافذه قانون له شرطونو سره سم د جواز په ساحه کې اړونده فعالیتونه ترسره کړي.

د منرالونو د مالکیت حق

11.2 د 11.4 مادې په رعایت، د منرالونو د نوعیت په تفکیک سره ټول هغه منرالونه چې د استخراج د جواز او د دې تړون د شرطونو مطابق را ایستل کېږي په هیواد کې دننه د بشپړ پروسس او د امارت د ونډې ورکولو څخه وروسته د دغه تړون مطابق د تړون لرونکي ملکیت گڼل کېږي.

11.3 تړون لرونکی مکلف دی چې ټولې منرالي نمونې او برمه کاري د جیولوجیکي سروې لپاره چمتو کړي او همدارنګه د استخراجي جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف او فسخ څخه وروسته ټول استخراجي معلومات وزارت ته وسپاري.

11.4 د استخراجي جواز د مودې تر پای ته رسېدو، انصراف یا فسخ وروسته، د ټولو منرالي نمونو او برمه کاري د مالکیت حق له تړون لرونکي څخه امارت ته انتقالېږي.

څلورمه برخه: د جواز شرطونه

12 د اکتشافی جواز شرطونه

شرطونه

12.1 تړون لرونکی د اکتشافی جواز د شرطونو او همدارنګه د هغو شرطونو پر رعایت کولو باندې مکلف دی چې لاندې ذکر شوي:

12.1.1 د کانونو نافذه قانون؛

12.1.2 د دغه تړون د لومړي جدول په دویمه برخه کې ذکر شوي شرطونه (د کانونو نافذه قانون مقاصدو ته په پام سره هغه اضافي شرطونه چې تړون لرونکی یې باید رعایت کړي).

د اکتشاف د منظور شوي پروگرام تعدیل

12.2 تړون لرونکی ښایي وزارت ته د اکتشاف د نوي تعدیل شوي پېشنهادي پروگرام په وړاندې کولو سره په منظور شوي اکتشافی پروگرام کې د تعدیل یا بدلون غوښتنه وکړي.

12.3 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذه قانون له مخې، وزارت ښایي د کانونو د تخنیکي کمېټې له سپارښتنې او د اقتصادي کمېسیون تر منظوری مخکې د بدلون هغه غوښتنه چې د دې تړون د 12.2 مادې پر اساس ترسره شوې ده، تایید یا رد کړي.

12.4 امارت ژمنه کوي چې وزارت به د وړاندیز شوي بدلون د رد یا تایید په اړه سملاسي تړون لرونکي ته په لیکلې بڼه خبر ورکوي.

د منظور شوي اکتشافی پروگرام خپرول

12.5 تړون لرونکی مني چې د منظور شوي اکتشافی پروگرام یوه کاپي د کانونو نافذه قانون د حکمونو مطابق د عامه لاسرسۍ وړ وي.

13 د گټې اخیستنې جواز شرطونه

شرطونه

13.1 تړون لرونکی د گټې اخیستنې جواز د شرطونو او همدارنګه د هغو شرطونو پر رعایت کولو باندې مکلف دی چې لاندې ذکر شوي:

13.1.1 د کانونو نافذه قانون؛ او

13.1.2 د دغه تړون د دویم جدول په لومړۍ برخه کې ذکر شوي شرطونه (د کانونو نافذه قانون مقاصدو ته په پام سره نور هغه اضافي شرطونه چې تړون لرونکی یې باید رعایت کړي)، د کان کیندنې د اړوندو هغو شرایطو په ګډون چې د اقتصادي کمپسیون له لوري د جواز تر صدور وروسته وضع کېږي.

پنځمه برخه: مالي موضوعات

14 د ځمکې د سطحې کرایه

14.1 دې ته له پام پرته چې د ځمکې سطحې کرایه امارت، مالک او یا هم د جواز د ساحې د یوې برخې مستاجر ته تادیه کېږي، تړون لرونکی باید د هر مالي کال په پیل کې امارت ته د ځمکې د سطحې کرایه په لاندې توګه تادیه کړي:

14.1.1 د اکتشاف مرحلې په لومړۍ دوره کې 375 افغانۍ في هکتار؛

14.1.2 د اکتشاف مرحلې په دوهمه دوره کې 750 افغانۍ في هکتار؛

14.1.3 د اکتشاف مرحلې په دریمه دوره کې 1125 افغانۍ في هکتار؛

14.1.4 د گټې اخیستنې په مرحله کې 1875 افغانۍ في هکتار.

14.2 تړون لرونکی مني، که د جواز د ساحې د یوې برخې د ځمکې د سطحې کرایه د ځمکې مالک یا مستاجر ته د تادیې وړ وي، اړوند مقدار به د تړون لرونکي په وسیله وزارت ته تادیه کېږي (څرنگه چې په 14.1 ماده کې ذکر شوې) او بیا به د وزارت له خوا د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د ځمکې مالک ته سپارل کېږي. په داسې حال کې چې ملکیت یا شرعي تصرف یې ثابت شوی وي.

15 فیسونه

15.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم وزارت ته ټول اړین فیسونه تادیه کړي.

16 حق الامتياز (رویالتي)

د حق الامتياز مکلفیتونه

16.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د (نمکسار) سیمې، څلورم بلاک له هر تن مالګې څخه (۱۵۰۰) افغانۍ د رویالتي حق په توګه امارت ته ورکړي.

026

د خپلواک کارپوه لگښتونه

16.2 تړون لرونکی مني چې:

- 16.2.1 له نافذه تقينې اسنادو د احکامو سره سم د خپلواک متخصص د ټولو فيسونو او لگښتونو د ورکړې مسئوليت لري؛
- 16.2.2 له نافذه تقينې اسنادو د احکامو سره سم وزارت ممکن دا غوښتنه وکړي چې:
- 16.2.2.1 تړون لرونکی د خپلواک کارپوه فيسونه او لگښتونه مستقيم هماغه خپلواک کارپوه ته ورکړي؛ يا
- 16.2.2.2 تړون لرونکی د خپلواک کارپوه ټول هغه فيسونه او لگښتونه چې د وزارت لخوا ورکړل شوي، د اړوندو رسيدونو د کاپي په ترلاسه کولو سره بېرته وزارت ته تاديه کړي.

16.3 که چېرې وزارت د نافذه تقينې اسنادو د احکامو سره سم يو خپلواک کارپوه استخدام کړي، نو:

- 16.3.1 وزارت کولای شي چې د خپلواک کارپوه تر استخدام وروسته د يوې ليکلې خبرتيا له لارې له تړون لرونکي څخه غوښتنه وکړي چې د خپلواک کارپوه د فيسونو او لگښتونو مجموعي مقدار پيسې وزارت ته تاديه کړي (څرنگه چې د خپلواک کارپوه د استخدام په شرايطو کې او يا هم په بل ډول د وزارت له خوا مشخص شوي وي)؛ او
- 16.3.2 که چېرې وزارت د 16.3.1 مادې مطابق تړون لرونکي ته خبرتيا لېږي، نو:
- 16.3.2.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د خبرتيا له نېټې څخه وروسته د 15 کاري ورځو په جريان کې وزارت ته په خبرتيا کې تعين شوې مقدار پيسې ورکړي؛
- 16.3.2.2 د تړون لرونکي له خوا په 16.3.2.1 ماده کې د ذکر شويو مکلفيتونو رعايت ته په پام سره، تر هغې چې تړون لرونکی د 16.3.2.1 مادې پر اساس د خپلواک کارپوه فيسونه او لگښتونه تاديه کوي، وزارت مکلف دی چې د خپلواک کارپوه د استخدام د شرايطو پر اساس د ياد کارپوه ټول فيسونه او لگښتونه تاديه کړي؛ او
- 16.3.2.3 که چېرې د خپلواک کارپوه ټول فيسونه او لگښتونه:
- 16.3.2.3.1 د 16.3.2.1 مادې مطابق د تړون لرونکي لخوا له تاديه شوي مقدار څخه ډير وي، نو تړون لرونکی د نافذه تقينې اسنادو د احکامو له مخې د دغو فيسونو او لگښتونو د پاتې برخې مبلغ د تاديې مسؤل دی؛ يا
- 16.3.2.3.2 که چېرې د 16.3.2.1 مادې مطابق د تړون لرونکي لخوا له تاديه شوي مقدار څخه کم وي، نو امارت ژمنه کوي چې وزارت به د خپلواک کارپوه د فيسونو او لگښتونو د نهايي بېل له ترلاسه کولو وروسته څومره چې ژر عملي وي. پاتې ياد مبلغ بېرته تړون لرونکي ته تاديه کوي.

17 ماليات

ماليات په عمومي ډول

- 17.1 د 17.2 مادې حکم ته په پام سره، تړون لرونکی او د هغه ټول استازي مکلف دي چې له نافذه قوانينو سره سم خپل ټول ماليات او محصولات تاديه کړي.

127

د استخراجي صنايعو پر شرايط برابر ماليه ورکونکي

17.3 تړون لرونکي د استخراجي جواز له ترلاسه کولو سره سم، د مالياتي نافذه قوانينو پر اساس د استخراجي صنايعو واجد شرايط ماليه ورکونکي گڼل کېږي.

د مالياتي فورمونو ترتيب او تسليمول

17.4 تړون لرونکي مکلف دې چې خپله بيلانس پاڼه او د هر کال نور مالي راپورونه د مالياتو نافذه قانون او د محاسبې د معيارونو مطابق ترتيب کړي.

17.5 څومره ژر چې شونې وي، د تړون لرونکي له خوا د هر مالي کال لپاره د مالي راپورونو له چمتو کولو وروسته، چې دغه راپورونه بايد د راتلونکي مالي کال تر پيل وروسته تر 3 مياشتو پورې د زياتې مودې لپاره و نه ځنډېږي، تړون لرونکي مکلف دې چې د خپلې پانگونې راپور وزارت ته وسپاري.

17.6 د هر کال مالي راپورونه بايد له لاندې اسنادو سره مل وي:

17.6.1 له ټولو دخپلو اړخونو سره د تړون لرونکي د ترسره شويو معاملو لېست، چې ټول مالي حسابونه پکې منعکس شوي وي او په هره معامله کې لاندې موضوعات په گوته کړي:

17.6.1.1 دخپل لوري؛

17.6.1.2 د معاملې اندازه؛

17.6.1.3 د معاملې موضوع؛ او

17.6.1.4 دا چې آیا معامله د تړون لرونکي او د معاملې د مقابل لوري تر منځ د بېي د کوم تړون پر اساس رامنځته شوې ده که نه؛ او

17.6.2 يو تاييدي سند چې د تړون لرونکي د مالي مسئول (يا بل صلاحيت لرونکي مقام) په وسيله لاسليک شوی وي او دا تاييد کړي چې د نوموړي کال په جريان کې:

17.6.2.1 تړون لرونکي د دغه تړون او د مالياتو احکام رعايت کړي دي؛

17.6.2.2 د هغو توکو يا خدماتو په اړه چې د تړون لرونکي او د معاملې د يو اړخ ترمنځ د بېي د کوم تړون پر اساس پرې موافقه شوې وي. د هماغه کال په جريان کې د تړون لرونکي شوي تادييات د بېي د تړون د شرايطو پر اساس محاسبه شوي دي؛ او

17.6.2.3 هغه توکي يا خدمات چې د تړون لرونکي او د مقابل لوري تر منځ په معامله کې پلورل شوي يا چمتو شوي وي او دغه معامله د بېي د کوم تړون پر اساس نه وي ترسره شوې، په هماغه اړونده موده کې د يادو توکو يا خدماتو قيمتونه د مالياتو د حکمونو پر اساس محاسبه شوي وي.

17.7 مکلف دې چې د هغه او مقابل لوري ترمنځ د هرې معاملې اسناد له ځان سره وساتي. کوم چې ياد اسناد بايد د معاملې د بېي او د مالياتو د قانون د رعايت په اړه شواهدو په توگه کار ورکړي.

28

موضعي ماليه

17.8 تړون لرونکی مکلف دي چې پر عایداتو د مالیاتو نافذه قانون او نور هغه نافذه تقنیني سندونه رعایت کړي چې تړون لرونکی او یا هم بل شخص (که هغه د افغانستان تبعه وي یا هم دلته مقيم وي) او نور هغه فزیکي اشخاص یا ادارې، تړون لرونکی یا د هغه اړونده فرعي قرارداديان چې یاد اشخاص استخدام کړي وي، د تادیاتو په بدل کې د مالیاتو پر ورکړې مکلف ګرځوي.

18 ګمرکي محصولات

د تړون لرونکي حقونه

18.1 د دې تړون 18.2 او 18.3 مادې په پام کې نیولو سره چې پربنسټ یې تړون لرونکی د خپلو تعهداتو په سرته رسولو باندې مکلف دی، تړون لرونکی او د هغه استازي کولای شي چې:

18.1.1 ټول هغه توکي، مواد، تېل او وسایل چې ښایي د منرالي فعالیتونو لپاره ورته اړتیا ولري، افغانستان ته وارد کړي؛ او

18.1.2 د 33 مادې په رعایت سره، د (مالګې) د پروسس نهایی محصول صادر کړي.

د تړون لرونکي مکلفیتونه

18.2 تړون لرونکی مکلف دی چې د منرالي فعالیتونو لپاره د توکو د وارداتو او صادراتو په برخه کې د ګمرکونو نافذه قانون رعایت کړي.

18.3 د 18.2 بند له محدودولو پرته، تړون لرونکی باید ګمرکې تعرفې، مالیات، خسارې او نور ورته لګښتونه چې د اړوند قانون په وسیله د توکو د صادراتو او وارداتو په برخه کې (د تولید په ګډون) وضع کېږي، تادیه کړي.

د امارت مکلفیتونه

18.4 د تړون لرونکي له خوا د دې تړون (د شک د مخنیوي لپاره د تړون د 33 مادې په شمول) او د ټولو نافذه قوانینو او حکمونو په رعایت سره، امارت ژمنه کوي چې اړونده ادارې د تړون لرونکي له خوا د وارداتو او صادراتو په برخه کې د اداري، تصفیه او تصدیق اړونده چارو د تسریع په برخه کې همکاري کوي.

19 امارت ته تادیات

د تادیاتو بڼه

19.1 د تړون لرونکي له خوا هر ډول تادیات چې د دې تړون، د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو پر بنسټ امارت ته ترسره کېږي، تړون لرونکی مکلف دی چې دغه ډول تادیات په افغانیو د امارت واحد حساب ته وسپاري.

کسر

19.2 تړون لرونکی مکلف دی چې ددې تړون او د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو پر اساس خپل ټول تادیات امارت ته په داسې بڼه ترسره کړي چې له یاد مبلغ څخه به مالیاتو یا نورو مصارفو کې کسر نه کړي، مګر دا چې دغه ډول کسر کول د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو پربنسټ جواز ولري.

په تادیاتو کې پاتې راتلل

19.3 که چېرې تړون لرونکی پر خپل وخت د ځمکې د سطحې د کرایې، فیسونو، رويالټي یا نورو هغو مالي تعهداتو چې په تړون کې راغلي دي، په تادیه کولو کې پاتې راشي، نا تادیه شوی مبلغ پور بلل کېږي او تړون لرونکی امارت ته د هغه پر ورکړې مکلف دی.

معاوضه

19.4 امارت کولای شي د ځمکې د سطحې د کرایې، د فیس، رويالټي یا ددې تړون، د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو پر بنسټ له بل مدرک څخه پاتې تادیات چې تړون لرونکي پر خپل وخت امارت ته نه وي تادیه کړي، په هغو پیسو کې معاوضه کړي چې امارت د دې تړون، پر بنسټ تړون لرونکي ته یې پر ورکړې مکلف دی، خو په دې شرط چې د دې تړون د 19.5 مادې پر بنسټ دغه معاوضه به پور نه گڼل کېږي او د تړون لرونکي له خوا به د تادیې وړ نه وي.

19.5 د شک د مخنیوي لپاره، هغه مقدار تادیات چې ددې تړون د 19.4 مادې پر بنسټ د امارت له خوا معاوضه کېږي، پور نه گڼل کېږي او د تړون لرونکي له خوا به د تادیې وړ نه وي.

20 د بهرني پولي واحد (کرنسي) تادیه او موجودیت

بانکي حسابونه

20.1 تړون لرونکی کولای شي بانکي حسابونه پرانیزي او په هغه کې پیسې وساتي:

20.1.1 د افغانستان په قلمرو کې په افغانۍ یا ډالرو؛ او

20.1.2 له افغانستان څخه بهر په بهرنۍ کرنسي.

د بهرنیو اسعارو تبادله

20.2 د دې تړون پر بنسټ هر ډول تادیات باید پر ډالر یا افغانۍ وي.

20.3 که چېرې په تړون کې کوم تادیات پر ډالرو ښودل شوي وي، او پر افغانۍ ترسره کېږي، نو تادیه کېدونکې مقدار پیسې به د ورځې د تبادلې د نرخ مطابق حسابېږي.

20.4 که چېرې په تړون کې کوم تادیات پر افغانۍ ښودل شوي وي او پر ډالرو ترسره کېږي، نو تادیه کېدونکې مقدار پیسې به د تادیاتو په ورځ د ورځې د تبادلې د نرخ مطابق حسابېږي.

واردات او د پیسو حواله

20.5 د تبادلې په برخه کې د هر ډول عمومي کنټرولي اقداماتو په رعایت سره، چې په یوه محدوده زماني موده کې په ناپېیلې توگه د بیرني مالي حالت په صورت کې وضع کېږي:

20.5.1 تړون لرونکی ممکن:

20.5.1.1 پیسې ترلاسه کړي، و یې ساتي، تبادله یې کړي هغه په داسې بڼه مصرف کړي چې څنگه یې اختیار لري؛ او

20.5.1.2 د 20.5.1.1 مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکي شایي په آزاد ډول:

- 20.5.1.2.1 د پروژې د ترسره کولو لپاره ټولې اړینې پیسې افغانستان ته واردې کړي؛ او
- 20.5.1.2.2 له افغانستان څخه بهر پیسې حواله کړي، افغانستان ته یې حواله کړي او یا ټولې مصرف کړي (د ټولو عوایدو په شمول چې په افغانستان کې یې له پلور، تبادلې او د محصولاتو د صادرو څخه ترلاسه شوي)؛ او
- 20.5.2 ټولې حوالې او تادیات چې د تړون لرونکي له خوا له هېواد څخه بهر او له بهر څخه هېواد ته ترسره کېږي، له هر ډول مستقیمو او غیر مستقیمو جریمو یا محدودیتونو څخه آزاد وي.

21 مالي راپور ورکونه او محاسبه

مالي راپور ورکونه

- 21.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د مالي راپور ورکونې او تصدیق هغه شرایط چې د نافذه قوانینو پر اساس په افغانستان کې پر بهرنیو شرکتونو د تطبیق وړ دي، رعایت کړي.

محاسبه

- 21.2 د دغه تړون پر اساس، د تړون لرونکي ټول محاسبات باید پر افغانیو باندې ثبت شي.

شپږمه برخه: نور حقوق او مکلفیتونه

22. د منرالي فعالیتونو عمومي کړندود

- 22.1 تړون لرونکی مکلف دی چې، ټول منرالي فعالیتونه په پوره دقت سره ترسره کړي (همدارنگه د شک د مخنیوي لپاره، تړون لرونکی مکلف دی چې د غوره هڅو په کارونې سره د امارت هر ډول ملکیت یا هم د جواز په ساحه کې د درېیم شخص هر ډول ملکیت ته له زیان رسولو څخه ډډه وکړي).

23. ضمني منرالونه

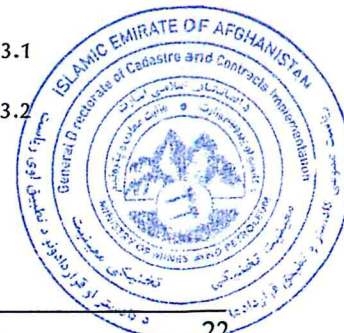
- 23.1 تړون لرونکی مکلف دی چې په جواز کې له مشخص شوي اصلي منرال پرته که د جواز په ساحه کې کوم بل ضمني منرال پیدا شي، د 48 ساعتونو په موده کې به وزارت ته په رسمي توګه خبر ورکوي.
- 23.2 د ضمني منرالونو د پیدا کیدو په صورت کې وزارت حق لري چې په اړه یې لازمه پریکړه وکړي.

24. بیمه (تکافل)

- 24.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د اسلامي شریعت او نافذه قوانینو له حکمونو سره سم:
- 24.1.1 د تړون په موده کې اړینه بیمه تخصیص او اجرا کړي؛
- 24.1.2 له هغو اعمالو څخه ډډه وکړي چې ښايي د اړتیا وړ بیمې د بې ګټې کېدو، زیانمنېدو یا ابطال سبب کېږي؛ او
- 24.1.3 وزارت ته به د لاندې مواردو په صورت کې فوراً خبر ورکوي:

- 24.1.3.1 هر هغه عمل چې د اړتیا وړ بیمه بې ګټې، زیانمنه او ابطالوي؛ یا

- 24.1.3.2 هره هغه ادعا چې د منرالي فعالیتونو د کړندود په تړاو د اړتیا وړ بیمې پر اساس شوې وي.

د تړون لرونکي مکلفیتونه

24.2 تړون لرونکی مکلف دی چې:

- 24.2.1 د ځايي ټولنو حقوق، دودونه او عنعنات وپېژني او درناوی يې وکړي؛
- 24.2.2 ډاډ به ورکوي چې د دوی عملياتي پالیسي گانې او لارښوونې د بشري حقوقو په برخه کې د دوی مسئولیتونه منعکس کولای شي، د هغه مسئولیت په شمول چې د منرالي فعالیتونو څخه د راوړلو پېدونکي بشري حقونو د هر منفي اغېز مخنیوی کوي؛ او
- 24.2.3 څومره ژر چې شونې وي، د منرالي فعالیتونو څخه د را وړلو پېدونکو بشري حقونو د منفي اغېزو مخنیوی کوي، د لاندې مواردو په شمول:
 - 24.2.3.1 د منفي اغېزو قربانيانو ته د خسارې جبران یا د منفي اغېزو قربانيانو ته بله بديله لاره وړاندې کول؛
 - 24.2.3.2 د منفي اغېزو د علت له منځه وړل یا بدلول، ترڅو د ورته نورو منفي اغېزو سبب نه شي؛ او
 - 24.2.3.3 د عملياتي پالیسيو او لارښوونو بیا کتنه تر څو د دې ډول پېښو د بیا رامنځته کېدو چې د منفي اغېزو سبب کېږي، مخنیوی وشي؛ او
 - 24.2.3.4 نور ورته اعمال چې ښايي په راتلونکي کې د ورته منفي اغېزو د مخنیوي لپاره اړین وگڼل شي.
- 24.2.4 بې له هغو نورو تعهداتو چې تړون لرونکي په دې تړون کې کړي دي، تړون لرونکی د ټولو هغو تعهداتو په ترسره کولو باندې مکلف دی چې په منظور شویو اکتشافی یا استخراجي پلانونو کې يې کړي دي.

25 چاپېریال ساتنه

عمومي مکلفیتونه

- 25.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د چاپېریال ساتنې اړونده ټول نافذه قوانین رعایت کړي او په دې برخه کې هغه ژمنې چې له وزارت سره يې کړي دي، په بشپړ ډول اجرا کړي.
- 25.2 تړون لرونکی مکلف دی چې په پروپوزل کې د خپلې ژمنې سره سم (۷۵۰،۱۲۰) یو لک و شل زره اوو سوه پنځوس امریکایی ډالر د استخراج او پروسس په مرحلو کې د چاپېریال ساتنې په برخه کې په مصرف ورسوي.

د چاپېریال ساتنې مدیریت پلان رعایت

- 25.3 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د اکتشاف اړوند د هر جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به هغه تعهدات پر ځای کوي چې د چاپېریال ساتنې د مدیریت په منظور شوی پلان کې شامل دی، د استخراجي جواز ترلاسه کولو په صورت کې تړون لرونکی مکلف دی چې د چاپېریال ساتنې منظور شوي پلان پربنسټ شوي تعهدات پر ځای کړي.

د چاپېریال ساتنې اجازه لیک

- 25.4 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د استخراج یا د بل هر جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به لاندې کارونه ترسره کوي:

032

25.4.1 د جواز له مخې په ساحه کې د کار تر پیل مخکې د چاپیریال ساتنې د اجازه لیک ترلاسه کول؛ او

25.4.2 د هغو نورو شرطونو رعایت چې د چاپیریال ساتنې اجازه لیک کې ذکر شوې دي.

26 کارگران

26.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د کار اړوند د اسلامي امارت ټول نافذه قوانین رعایت کړي.

27 روغتیا او خوندیتوب

عمومي مکلفیتونه

27.1 تړون لرونکی مکلف دی چې په منرالي فعالیتونو کې د بوخت پرسونل د روغتیا او خوندیتوب په تړاو د اسلامي امارت اړونده نافذه قوانین او په پروپوزل کې کړې ژمنې رعایت کړي.

27.2 تړون لرونکی مکلف دی چې په پروپوزل کې د خپلې ژمنې سره سم (۱۸۶،۰۰۰) یو لک و شپږ اتیا زره امریکایی ډالر د استخراج په مرحله کې د روغتیا او خوندیتوب په برخه کې په مصرف ورسوي.

د روغتیا او خوندیتوب پلان رعایت

27.3 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د استخراج جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به ټول هغه تعهدات چې د روغتیا او خوندیتوب په منظور شوي پلان کې ذکر شوي دي، رعایت کوي.

28 داخلي امنیت

د داخلي امنیت د منظور شوي پلان رعایت

28.1 تړون لرونکی مني چې د اکتشافی یا استخراجی جواز په ساحه کې د کار تر پیل مخکې د داخلي امنیت پلان ترتیب او د منظوري یې اړونده څانګه ته ډاډ ورکړي.

28.2 تړون لرونکی مکلف دی چې په پروپوزل کې د خپلې ژمنې سره سم (۲۰۰،۰۰۰) دوه سوه زره امریکایی ډالر په استخراج په مرحله کې د داخلي امنیت په برخه کې په مصرف ورسوي.

28.3 تړون لرونکی مکلف دی چې:

28.3.1 د داخلي امنیت منظور شوی پلان په خپل لګښت پلي کړي؛

28.3.2 ټول هغه تعهدات او شرایط چې د داخلي امنیت منظور شوي پلان کې درج شوي، رعایت کړي؛ او

28.3.3 تر کومه حده چې د داخلي امنیت منظور شوی پلان او اړونده نافذه قوانین د هغې ایجاب کوي؛ نو:

28.3.3.1 تړون لرونکی کولای شي چې د کورني امنیت منظور شوي داخلي پلان سره سم د امنیتي پرسونل

د استخدام په برخه کې د عامه ساتنې تصدی (APPF) سره تړون وکړي؛

د عامه ساتنې تصدی د امنیتي خدماتو ټول لګښتونه په خپله تړون لرونکی ادا کړي.

033

د مسؤلیت حدود

28.4 په دې تړون کې له ذکر شویو مواردو سره، تړون لرونکی د دې تړون له مخې د عامه ساتنې تصدې د هېڅ هغه عمل چې د داخلي امنیت منظور شوي پلان یا هم د کوم بل اصل څخه سرغړونه وي، مسؤلیت نه لري.

د امنیتي خطر ارزونه

28.5 تړون لرونکی مکلف دی چې څومره ژر چې شونې وي، د اکتشافی جواز تر انفاذ وروسته د جواز ساحې د امنیتي خطرونو د ارزونې لپاره پر شرایطو برابر ثالث شخص استخدام کړي او د امنیتي خطرونو په ارزونه کې باید د لاندې مواردو جامع ارزونه شامل وي:

28.5.1 امنیتي خطرونه، د تاوتریخوالي کچه، د شخړې تحلیل او د تجهیزاتو لېږد؛ او

28.5.2 د لاندې مواردو لپاره د امنیتي پرسونل شمېر اړین دی ترڅو:

28.5.2.1 د پروژې په موده کې، د جواز په ساحه کې امنیت وساتي؛ او

28.5.2.2 د ټول پرسونل چې استخدام شوی یا په بل ډول له پروژې سره په تړاو د تړون لرونکي په استازیتوب یا د هغه له خوا گومارل شوي وي، د امنیت ساتنه.

د داخلي امنیت پلان منظوري

28.6 تړون لرونکی مکلف دی چې:

28.6.1 د 28.6 مادې سره سم د امنیتي خطر د ارزونې راپور چې د امنیتي خطر د ارزونې نتایجو جزئیات پکې شامل وي، اړونده څانګه ته تسلیم کړي؛

28.6.2 د 28.6 مادې سره سم څومره ژر چې شونې وي، د امنیتي خطرونو د ارزونې تر بشپړېدو وروسته د داخلي امنیت پېشنهادي پلان چې د تړون لرونکي له خوا له اړونده څانګه سره په مشوره د داوطلبۍ په جریان کې وړاندې شوی و، بیاکتنه کوي؛ او

28.6.3 د داخلي امنیت بیا کتل شوی پلان اړونده څانګه ته د منظوري لپاره وړاندې کړي.

28.7 امارت ژمنه کوي څومره ژر چې کېږي، د 28.7 مادې سره سم د داخلي امنیت پلان تر سپارلو وروسته به، د داخلي امنیت بیا کتل شوی پلان چې مربوطه مرجع ته د تایید لپاره د 28.7 مادې مطابق استول شوی وي، هر څومره زړ چې کېږي منظور کړي:

28.7.1 اړونده څانګه د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د وړاندې شوي پلان ارزونه ترسره کوي؛ او

28.7.2 که چېرته اړونده څانګه:

28.7.2.1 د داخلي امنیت پلان منظوري، نو د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سم تړون لرونکي ته به په لیکلي ډول (سره د هغو شرطونو چې پر تایید وضع شوي) د منظوري په اړه خبرتیا ورکوي؛

034

28.7.2.2 د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم په وړاندې شوي پلان کې د تعدیلاتو غوښتنه کوي او یا د وړاندې شوي پلان په اړه نظر ورکوي، اړونده څانګه باید ژر تر ژره په لیکلي ډول د دغه ډول تعدیلاتو یا نظر په اړه تړون لرونکي ته خبر ورکړي.

28.8 که چېرې اړونده څانګه تړون لرونکي ته د 28.8.2 مادې مطابق خبرتیا لېږي، نو:

28.8.1 تړون لرونکي باید د داخلي امنیت وړاندې شوی پلان تعدیل کړي او د اړونده څانګه د نظر یا غوښتنې مطابق تعدیلات په کې ترسره کړي؛

28.8.2 تړون لرونکي باید د داخلي امنیت پلان (په شمول د هغو تعدیلاتو چې په 28.8 ماده کې اشاره ورته شوې) د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شونې وي، اړونده څانګه ته تسلیم کړي؛

28.8.3 د داخلي امنیت د وړاندې شوي پلان له تر لاسه کولو وروسته چې 28.9.2 مادې مطابق وزارت ته سپارل شوی، امارت ژمنه کوي چې اړونده څانګه به وړاندې شوی پلان ژر تر ژره بیا ارزوي او په دې اړه تړون لرونکي ته د هغو پړاونو مطابق چې په 28.8.2.1 او 28.8.2.2 ماده کې ذکر شوي، لیکلی خبر ورکوي؛ او

28.8.4 هغه پړاوونه چې له 28.8 څخه تر 28.9 مادو کې ورته اشاره شوې، تر هغې مودې پورې به تکرارېږي، تر څو چې اړونده څانګه د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د داخلي امنیت اړوند وړاندې شوی پلان منظوروي.

د داخلي امنیت د منظور شوي پلان عوض کول

28.9 که چېرې د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو له مخې اړتیا ولیدل شي، تړون لرونکي مکلف دی چې د داخلي امنیت منظور شوي پلان باندې بیا کتنه وکړي او هغه تازه کړي، د منظور شوي امنیتي پلان د عوض کولو لپاره به د داخلي امنیت نوی پېشنهادي پلان وړاندې کوي.

28.10 تړون لرونکي مني چې د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم اړونده څانګه ته د داخلي امنیت د پېشنهادي پلان په وړاندې کولو سره، نوموړی تړون لرونکي ممکن د داخلي امنیت د منظور شوي پلان د تعویض لپاره غوښتنه وکړي (که څه هم د پلان نوې تعدیل شوې بڼه 28.9 مادې مطابق وي یا هم په بل ډول).

28.11 امارت ژمنه کوي چې څومره ژر چې شونې وي، د 28.11 مادې سره سم د داخلي امنیت پېشنهادي پلان تر وړاندې کولو وروسته:

28.11.1 د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د وړاندې شوي پلان ارزونه ترسره کړي؛ او

28.11.2 که چېرته اړونده څانګه:

28.11.2.1 د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د داخلي امنیت پلان منظوروي، نو تړون لرونکي ته به په لیکلي ډول (سره د هغو شرطونو چې پر تایید وضع شوي) د منظوري په اړه خبرتیا ورکوي.

28.11.2.2 د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو مطابق په وړاندې شوي پلان کې د تعدیلاتو غوښتنه کوي او یا د وړاندې شوي پلان په اړه نظر ورکوي، اړونده څانګه باید ژر تر ژره په لیکلي ډول د دغه ډول تعدیلاتو یا نظر په اړه تړون لرونکي ته خبر ورکړي.

28.12 که چېرې اړونده څانګه تړون لرونکي ته د 28.12 مادې مطابق خبرتیا لېږي، نو له 28.9 تر 28.12 مادې به د تطبیق وړي وي.

035

د داخلي امنیت د منظور شوي پلان خپرول

28.13 د شک د مخنیوي لپاره، د داخلي امنیت منظور شوی پلان به د وزارت له خوا په عام ډول د لاسرسي وړ نه وي.

29 د سیمه ییزو گټو او د ټولنې د پراختیا پلان

عمومي مکلفیتونه

29.1 تړون لرونکی مکلف دی چې په منرالي فعالیتونو کې د سیمه ییزو گټو او د ټولنې د پراختیا په اړه په پروپوزل کې کړې ژمنې پر ځای کړي.

د سیمه ییزې گټې د پلان رعایت

29.2 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د استخراجی جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی د محلي گټې منظور شوي پلان کې ذکر شويو تعهداتو پر عملي کولو او رعایت مکلف دی.

29.3 تړون لرونکی د خپل پروپوزل له مخې مکلف دی چې د بهربردارۍ په مرحله کې د خپلې ژمنې د محلي گټو د پلان د عملي کولو لپاره (۱۰۰،۰۰۰) سل زره امریکایی ډالر په مقدار پانگونه وکړي.

د ټولنې د پراختیا پېشنهادي پلان په اړه مشوره او د هغه ترتیبول

29.4 تړون لرونکی مکلف دی چې د ټولنې د پراختیا پېشنهادي پلان تر وړاندې کولو مخکې د کانونو نافذه قانون سره سم له وزارت او ځایي ټولنې سره مشوره وکړي.

29.5 تړون لرونکی مکلف دی چې د ټولنې د پراختیا وړاندې شوی پلان وزارت ته تسلیم کړي.

د ټولنې د پراختیا پلان رعایت

29.6 تړون لرونکی مني چې دا د استخراج د هر جواز یو شرط دی چې تړون لرونکی به د ټولنې د پراختیا منظور شوي پلان کې ذکر شوي تعهدات عملي کړي.

30 عامه کارونه

30.1 تړون لرونکی مکلف دی چې ټول هغه عامه کارونه چې د درېیم جدول په دویمه برخه کې ذکر شوي، په جدول کې له مهالوېش سره سم په خپل لگښت پلان کړي، انکشاف ورکړي او ویې رغوي.

30.2 د ټولو عامه کارونو مالکیت چې د دغه تړون پر بنسټ د تړون لرونکي له خوا رغول کېږي، تر جوړېدو وروسته یې مالکیت امارت ته انتقالېږي.

31 د زېربنا جوړول

عمومي مکلفیتونه

31.1 او 31.3 او 31.4 مادو په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې د منرالي فعالیتونو لپاره ټوله اړینه زېربنا ورغوي، د هغې زېربنا په شمول چې د درېیم جدول په لومړۍ برخه کې ذکر شوې ده.

036

31.2 تړون لرونکی مکلف دی چې ټولې هغه زېربناوې چې د تړون 31.1 مادې پر اساس اړین دي، پلان کړي، پراختیا ورکړي او ویې رغوي، خو د لاندې مواردو په پام کې نیولو سره:

- 31.2.1 د هغو اجازه لیکونو پر اساس، چې له 31.4 مادې او نورو اړونده نافذه قوانینو سره سم ورکول کېږي؛ او
- 31.2.2 تر هغه بریده چې یاد عمل له 31.2.1 مادې، له منظور شوي اکتشافی پروګرام یا د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل سره مغایرت و نه لري.

له زېربنا څخه مشترکه استفاده

- 31.3 تړون لرونکی مکلف دی څو ټوله زېربنا په داسې ډول پلان او ورغوي چې په لاندې توګه د استفادې وړ وي:
- 31.3.1 لکه څرنگه چې په دې تړون او په کانونو نافذه قانون کې ذکر شوي، د نورو له خوا هم وکارول شي (د درېیم جواز لرونکي په شمول)؛ او
- 31.3.2 په کومه سیمه کې چې موقعیت لري، هلته د تلپاتې ټولنیزې او اقتصادي پراختیا سره مرسته وکړي.
- 31.4 د 31.1 مادې سربېره، تړون لرونکی اړ نه دی چې په لاندې مواردو کې زېربنا جوړه کړي:
- 31.4.1 په هغه صورت کې چې وزارت د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم د موجوده زېربنا د کارونې یا په مشترکه توګه د یادې زېربنا د کارونې اجازه ورکړي؛ او
- 31.4.2 په هغه صورت کې چې تړون لرونکی د زېربنا له مالک او یا ددې زېربنا له نورو شریکانو سره د منرالي فعالیتونو په مقصد د یادې زېربنا د کارونې په اړه موافقې ته رسېدلی وي.

د زېربنا د کارونې اجازه

31.5 تړون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز یا استخراجی جواز یو شرط دی چې د زېربنا د رغونې تر پیل مخکې باید د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم اجازه ترلاسه کړي.

د زېربنا مصادره

- 31.6 تړون لرونکي مني، که چېرې وزارت تشخیص کړي چې د جواز په ساحه کې رغول شوې زېربنا له منرالي فعالیتونو پرته د عامه استفادې لپاره ده، وزارت کولای شي هر وخت، د جواز د مودې تر پای ته رسېدو، له جواز څخه تر انصراف یا د جواز تر فسخ کېدو مخکې، تړون لرونکي ته خبر ورکړي چې د جواز مودې تر پای ته رسېدو، انصراف یا فسخ کېدو وروسته د زېربنا مالکیت امارت ته سپارل کېږي.
- 31.7 د شک د مخنیوي لپاره، که چېرې وزارت تړون لرونکي ته د 31.6 مادې مطابق خبر ورکوي، نو تړون لرونکی مکلف دی چې د خبرتیا د بحث وړ زېربنا له منځه یوسي.

32 لرغوني او فرهنګي آثار

عمومي مکلفیتونه

32.1 که چېرې د منرالي فعالیتونو په جریان کې، تړون لرونکی لرغوني یا فرهنګي آثار یا هم ساحې کشف کړي، تړون لرونکی مکلف دی چې له نافذه قانون سره سم پېژندل شي.

037

32.1.1 د کانونو وزارت او د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت ته خبر ورکړي؛ او

32.1.2 د لرغونو او فرهنگي آثارو یا ساحې په شاوخوا کې منرالي فعالیتونه دې تر هغې ودروي ترڅو چې وزارت بیا اجازه نه وي ورکړي، چې بیا ځلي اجازه ښايي د نورو شرایطو د رعایت مستلزم وي.

د وزارت له لوري د منظوري ورکول یا ردول

32.2 امارت ژمنه کوي چې:

32.2.1 د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت، د کانونو وزارت ته د لرغونو او فرهنگي آثارو یا ساحې په اړه راپور او د نورو هغو اړینو شرطونو په اړه معلومات چې د کانونو نافذه قانون له مخې چې تړون لرونکی یې پر رعایت مکلف دی، برابر وي، دغه کړنه د تړون د 32.1.1 مادې په پام کې نیولو سره د تړون لرونکي له خوا د خبرتیا تر استولو وروسته د 3 میاشتو په موده کې ترسره کېږي.

32.2.2 وزارت، څومره ژر چې شونې وي، د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت څخه د اړونده راپور له تر لاسه کولو وروسته تړون لرونکي ته خبرتیا ورکوي او دغه خبرتیا باید تایید کړي چې:

32.2.2.1 آیا وزارت تړون لرونکي ته د لرغونو او فرهنگي آثارو یا د ساحې شاوخوا سیمه کې د کار د بیا پیل اجازه ورکوي؛ او

32.2.2.2 که چېرې وزارت:

32.2.2.2.1 د کار اجازه ورکوي، نو تړون لرونکي د نویو اضافي شرطونو پر رعایت مکلف دی؛ یا

32.2.2.2.2 که وزارت د کار اجازه نه ورکوي، د لرغونو یا فرهنگي آثارو ساحه مشخصه شي، په کومه کې چې باید منرالي فعالیتونه تر سره نه شي (کوم چې ممکن، که د پلي کېدو وړ وي، د ثبت شوې ساحې حدودو ته په کتو سره دغه لرغوني آثارو ساحه باید په داسې ډول مشخصه شي په کوم ډول چې د لرغونو آثارو د ساتنې او بیارغونې له نافذه قوانینو کې یې یادونه شوې وي) پداسې حال کې قرارداد لرونکې د یادې ساحې په اړه کوم مسؤلیت نلري.

32.3 که چېرې وزارت د لرغونو او فرهنگي آثارو یا ساحې په شاوخوا سیمه کې د کار اجازه ورکوي، نو تړون لرونکي د هغو اضافي شرطونو پر رعایت مکلف دی چې د وزارت له خوا پرې وضع شوي وي.

32.4 که چېرې وزارت د منرالي فعالیتونو د بیا پیل لپاره د لرغونو او فرهنگي آثارو یا ساحې په شاوخوا کې د کار اجازه نه ورکوي، تړون لرونکي مکلف دی، په هغې ساحه کې چې د وزارت له خوا تړون لرونکي ته یې په اړه خبر ورکړل شوی، منرالي فعالیتونه ترسره نه کړي، مگر دا چې وزارت د یادو منرالي فعالیتونو د کار د بیا پیل اجازه وکړي.

33 د نهایی محصول خرڅلاو او صادرات

بازارموندنه، خرڅلاؤ او صادرات په عمومي ډول

33.1 د دغه تړون او د نافذه قوانینو په پام کې نیولو سره، تړون لرونکي کولای شي چې:

33.1.1 بازار موندنه وکړي، نهایی محصول وپلوزي او بیا یې صادر کړي، څه ډول چې یې مناسبه گڼي؛

33.1.2 د څلورم جدول شرایط په پام کې نیولو سره، د نهایی محصول لپاره د بازار موندنې، خرڅلاو او یا په بل ډول د نهایی محصول د صادراتو د مطلق مدیریت او کنټرول اختیار لري؛

33.1.3 ټول هغه خطرونه چې د نهایی محصول د بازار موندنې، پلور او یا په یو ډول د محصول د وړاندې کولو یا صادراتو سره تړلي (د هغو خطرونو په ګډون چې د پېښکي پلور سره تړلي دي) پر خپله غاړه واخلي.

د محصول پلور

33.2 تړون لرونکی مکلف دی ټول هغه محصولات چې د تړون لرونکي له خوا پلورل یا په بل ډول وړاندې کېږي (له ساختماني موادو پرته)، د لاندې مواردو په پام کې نیولو سره خرڅ یا وړاندې کړي:

33.2.1 د کاروبار د نړیوالو منل شویو تجربو مطابق چې د امارت له اړونده نافذه قوانینو سره په ټکر کې نه وي؛ او

33.2.2 د هغو شرایطو مطابق (د تادیې د شرایطو په ګډون) کوم چې له تجارتي پلوه معقول وي او د هغو شرایطو په پرتله د تړون لرونکي په زیان نه اوسي کوم چې ښایي تر عین شرایطو لاندې په ورته معامله کې د بل درېیم اړخ له لوري پرې موافقه کېږي او همدارنګه د نړیوال بازار بدلېدونکي شرایط به په پام کې نیسي.

د نهایی محصول صادرات

33.3 تړون لرونکي مني چې:

33.3.1 تړون لرونکی نه شي کولای چې د وزارت له اجازې پرته خپل کوم محصول له افغانستان څخه بهر ته صادر کړي؛ او

33.3.2 مقیده منرالونه باید و نه کارول یا هم صادر نه شي، مګر دا چې د مقیده منرالونو تګلارې ددې کار اجازه ورکړې وي.

33.4 د څلورم جدول شرایط په پام کې نیولو سره، امارت ژمنه کوي چې اړونده ادارې به تړون لرونکي ته د نهایی محصول د صادراتو په مقصد د هر ډول اړین جواز د ورکولو پروسه چټکوي، تر څو د هغه په مټ تړون لرونکی وکولای شي څرګنده کړي چې د محصول منبع هغه منرالونه دي چې تړون لرونکي د جواز له ساحې څخه استخراج کړي دي.

اوومه برخه: راپور ورکونه، د اسنادو ساتل او تفتیش

34 راپور ورکونه

راپور ورکونه په عمومي ډول

34.1 د 34 مادې د حکمونو له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې:

34.1.1 وزارت یا بلې اړونده ادارې ته ټول راپورونه، سوابق، صورت حسابونه او نور اسناد چې د دغه تړون یا د نافذه قوانینو سره سم غوښتل کېږي، تسلیموي؛

34.1.2 دا ډاډ رامنځته کوي ټول هغه اسناد چې د تړون لرونکي له خوا یا د هغه په استازیتوب کومې ادارې ته وړاندې کېږي، سم، بشپړ او صحیح دي او د کومې موضوع په اړه چې یاد اسناد چمتو شوي دي، ګمراه کوونکې نه دي؛

34.1.3 د 34.1.2 مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکی یا د هغه استازی هغه معلوماتي مواد له هغو اسنادو څخه چې تړون لرونکی یا د هغه استازی یې کومې ادارې ته سپاري، نه حذفوي او نه یې پټوي.

الزامي راپور ورکونه

34.2 تړون لرونکی مکلف دی چې:

- 34.2.1 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم د کال په پای کې وزارت ته تخنیکي راپور وړاندې کړي؛
- 34.2.2 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم وزارت او د چاپېریال ساتنې ملي ادارې ته د چاپېریال ساتنې راپور وړاندې کړي؛
- 34.2.3 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم وزارت ته د اکتشافی جواز په اړه د اکتشاف راپور وړاندې کړي؛
- 34.2.4 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم وزارت ته د استخراجي جواز په اړه د حق الامتیاز (رویالتي) راپور وړاندې کړي؛ او
- 34.2.5 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوې مودې سره سم د استخراجي جواز په اړه د تفتیش شویو حسابونو راپور وړاندې کړي.

د راپورونو وړاندې کول

34.3 ټول راپورونه، سوابق، صورت حسابونه او نور سندونه چې وزارت یا د چاپېریال ساتنې ملي اداره یې غواړي، په هغه ډول باید وړاندې شي چې د کانونو نافذه قوانینو کې یې یادونه شوې ده.

35 د اسنادو ساتل

د اسنادو ساتنه په عمومي ډول

35.1 د 35 مادې د حکمونو له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې ټول تخنیکي، مالي، تجارتي او نور اسناد (ریکارډونه) او حسابونه وساتي.

د منرالي فعالیتونو اسناد

35.2 تړون لرونکی مکلف دی چې د محاسبې د معیارونو مطابق د منرالي فعالیتونو په تړاو د حسابونو هر اړخیز، دقیق او تازه اسناد (ایډېټ ریکارډونه) وساتي، د لاندې مواردو په شمول:

35.2.1 هغه اسناد او حسابونه چې له لاندې مواردو سره تړاو ولري:

35.2.1.1 عواید او لګښتونه؛

35.2.1.2 د نهایي محصول تولیدول؛ او

35.2.1.3 خرڅلاو یا د نهایي محصول کارول؛ او

35.2.2 د کان کیندنې ټول معلومات.

040

35.3 د 35.2 مادې په پام کې نیولو سره، اړتیا ده چې ټول حسابونه او اسناد په فزیکي ډول د افغانستان دننه وساتل شي.

35.4 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذه قانون سره سم ټول هغه اسناد چې:

35.4.1 د جواز مربوط دي د جواز د اعتبار د مودې له پای ته رسېدو، له انصراف یا فسخ څخه وروسته حداقل د لسو (10) کلونو لپاره وساتي؛ او

35.4.2 دغه تړون د فسخې له نېټې څخه وروسته باید د لسو (10) کلونو لپاره وساتل شي او 36 مادې له مخې به هر وخت د تفتیش لپاره په اړونده موده کې د لاسرسي وړ وي.

پولي واحد

35.5 ټول محاسبوي اسناد او سوابق به په 21.2 ماده کې د ذکر شوي پولي واحد له مخې ساتل کېږي.

36 تفتیش

د تفتیش مامورین

36.1 تړون لرونکی مني چې:

36.1.1 وزارت به د کانونو نافذه قانون سره سم د جواز د هرې ساحې لپاره د تفتیش یو مامور ټاکي؛ او

36.1.2 د تفتیش مامورین کولای شي چې:

36.1.2.1 د جواز ساحه تفتیش کړي (د ټولو هغو منرالي فعالیتونو په شمول چې د جواز ساحه کې ترسره کېږي)؛

36.1.2.2 له یو کس څخه وغواړي چې اړین معلومات ورته برابر کړي؛ یا

36.1.2.3 له یو کس څخه وغواړي چې د یوې اړوندې موضوع په اړه پلټنو ته حاضر شي.

36.2 تړون لرونکی مکلف دی او دا ډاډ باید رامنځته کړي چې د هغه استازی به د تفتیش مامور ته ټولې هغه اسانتیاوې برابرې او غوښتنو ته به یې رسیدګي کېږي چې کله غواړي د کانونو نافذه قانون سره سم خپل واکونه اعمال کړي. په شمول د:

36.2.1 ټولو هغو اسنادو برابرول او وړاندې کول چې د تفتیش مامور ورته اړتیا لري (د شک د مخنیوي لپاره، د ټولو هغو اسنادو او حسابونو په شمول چې د 35 مادې پر بنسټ د تړون لرونکي له خوا یا د هغه په استازیتوب ساتل شوي وي)؛ او

36.2.2 په هغه صورت کې چې د تفتیش مامور ورته اړتیا ولري، د یوې موضوع په اړه پلټنو ته د اسنادو وړاندې کول او حاضرېدل.

36.3 د شک د مخنیوي لپاره، ددې تړون 36.2 مادې حکمونه د کانونو نافذه قانون کې راغلي حکمونه نه شي محدودولی.

041

اتمه برخه: نیابت او ضمانتونه

37 د تړون لرونکي نیابت او ضمانتونه

د تړون لرونکي ضمانتونه

37.1 تړون لرونکی امارت ته نیابت او تضمین کوي چې:

37.1.1 تړون لرونکی په قانوني توګه ثبت شوی حقوقي شخصیت دی او د نافذه قوانینو پربنسټ فعالیت کوي؛

37.1.2 تړون لرونکي ټول هغه اړین اقدامات ترسره کړي دي کوم چې هغه ته اجازه ورکوي چې په تړون کې مندرج تعهدات ومني او هغه سرته ورسوي؛

37.1.3 تړون لرونکی واک لري چې د کوم بل شخص له رضایت پرته، په دې تړون کې مندرج تعهدات ومني او هغه سرته ورسوي؛

37.1.4 دغه تړون د تړون لرونکي لپاره حقوقي، معتبر او الزامي مکلفیتونه/تعهدات ایجادوي چې د تړون د شرایطو په رڼا کې پر نوموړي د تطبیق وړ دي؛

37.1.5 د تړون لرونکي له خوا د دې تړون د مکلفیتونو یا تعهداتو اجرا او سر ته رسول د تړون لرونکي د اصلي اسنادو، نافذه قانون، د یوې وجیبي یا نورو هغو اسنادو چې تړون لرونکی یې پر رعایت ملزم دی، د نقض سبب نه شي کېدلی؛

37.1.6 تړون لرونکی د کومې پېښې له امله له ضرر سره نه دی مخ؛

37.1.7 تړون لرونکی:

37.1.7.1 د کومې دعوا طرف نه دی؛ یا

37.1.7.2 د کومې ادارې یا حکومتي او نیمه حکومتي ادارې، (اداري، مالي یا قضايي ادارې)، ډیپارتمنت، کمېسیون، د خپلواکې ادارې، محکمې او یا کومې بلې داسې یوې ادارې له لوري چې یادې ادارې د امارت د قوانینو پر اساس تاسیس شوې اوسي، حکم، قرار یا فرمان نه وي صادر شوی کوم چې ښايي یاد اقدامات د تړون لرونکي توانايي په مادي توګه داسې زیانمنه کړي چې په دې تړون کې د مندرجه تعهداتو او مکلفیتونو د سرته رسولو جوګه نه وي.

37.1.8 تر کومه چې تړون لرونکی خبر دی، د تړون لرونکي پر وړاندې کومه دعوا، الزام، قضايي قرار، حکم یا په 37.1.7 ماده کې ذکر شوي هېڅ راز اقدامات په جریان کې نه دي، یا یې هم د پېښېدو خطر نشته او نه هم دغه ډول اقدامات محتمل یا د اټکل وړ دي؛

37.1.9 نه تړون لرونکی او نه هم د هغه کوم اړونده لوری د کومې ادارې یا حکومتي او نیمه حکومتي ادارې، (اداري، مالي یا قضايي ادارې)، ډیپارتمنت، کمېسیون، د خپلواکې ادارې، محکمې او یا کومې بلې داسې یوې ادارې لخوا چې یادې ادارې د بل کوم دولت (هیواد د قوانینو پر اساس تاسیس شوې اوسي، د لاندې مواردو په تړاو د کوم قلمرو د قوانینو یا د کوم الزامي سند د فاجح نقض له امله د محکمې له قرار، الزام یا حکم سره مخ نه دي پېژندل شوي؛

742

37.1.9.1 د منرالونو د استخراج او پروسس لپاره د اکتشاف په برخه کې؛

37.1.9.2 د چاپیریال ساتنې په برخه کې؛

37.1.9.3 د استخدام شوي پرسونل د روغتیا او خونديتوب په برخه کې؛ یا

37.1.9.4 د اختلاس او اداري فساد په برخه کې.

37.1.10 د کانونو نافذه قانون یا نورو نافذه قوانینو سره سم تړون لرونکي، د هغه کوم استازي او یا هم کوم بل شخص چې د تړون لرونکي یا د هغه د اړونده طرف په استازیتوب عمل کوي، کوم امارتي مقام ته د یوه کار د ترسره کولو په نیت د ناوړه نفوذ له لارې د کومې تادیبې، منفعت یا امتیاز وړاندیز، یا وعده ورسره نشي کولای او نه یې وکولای شي؛

37.1.11 تړون لرونکی له منرالي فعالیتونو سره آشنا دی او دا ظرفیت، تجربه او منابع لري چې ددې تړون او ټولو نافذه قوانینو سره سم منرالي فعالیتونه ترسره کړي؛

37.1.12 تړون لرونکی داسې یو شخص نه دی چې د کانونو نافذه قانون په پام کې نیولو سره، د کان کیندنې تړون د عقد یا جواز ترلاسه کولو اهلیت و نه لري؛

37.1.13 ټول هغه اسناد (د داوطلبی اسنادو او نورو هغو اسنادو په شمول چې د اکتشافی جواز په تړاو وړاندې شوې وي) چې د تړون لرونکي یا د هغه په استازیتوب کومې ادارې ته وړاندې شوې دي، واقعي، بشپړ او سم دي او گمراه کوونکې نه دي؛

37.1.14 د تړون لرونکي یا د هغه د استازیتوب یوې ادارې ته په وړاندې شوي کوم سند کې معلومات چې د تړون لرونکي یا د هغه د استازي په اړه دي، نه دي کتمان یا پټ شوي یا هم نه دي حذف شوي؛

37.1.15 د تړون لرونکي یا د هغه په استازیتوب د بل شخص له خوا کومې ادارې ته د کوم سند وړاندې کول یا هم د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو له مخې د هغه سند کارول، نشر یا وېش د فکري مالکیت د هېڅ حق د نقض سبب نه شي کېدای؛ او

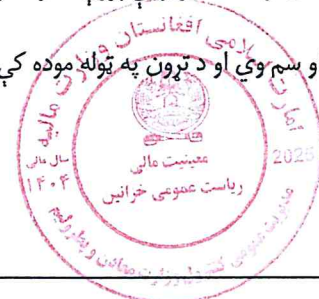
37.1.16 تړون لرونکي له اړونده ادارو څخه ټولې منظوری، موافقې او جوازونه ترلاسه کړي او ټول حق الامتیازونه (روایتي گانې) او د جواز فیسونه یې تادیبه کړي او نور هغه اړین ملاحظات چې یوې ادارې یا شخص ته د اسنادو د سپارلو، کارونې، نشر یا وېش په اړه چې د فکري مالکیت د حقونو مسایل پکې شامل وي، په پام کې نیول شوي دي.

دقت

37.2 مگر دا چې په 37.1 ماده کې بل ډول څرگنده شوې وي، تړون لرونکی د امارت په وړاندې نیابت او ضمانت کوي چې د تړون هر ضمانت:

37.2.1 واقعي، بشپړ او سم دی او د انفاذ تر نېټې پورې گمراه کوونکی نه دی؛ او

37.2.2 دا به واقعي، بشپړ او سم وي او د تړون په ټوله موده کې به گمراه کوونکی نه وي.

043

جلا تضمینونه

37.3 د تړون لرونکي هر تضمین ته به د یوه جلا نیابت او تضمین په نظر کتل کېږي. د هر بیان وړاندې شوی تفسیر بل بیان ته د ارجاع یا استنتاج په وسیله نه شي محدودېدای.

د تړون د عقد انگیزه

37.4 تړون لرونکی مني چې:

37.4.1 د ددغه تړون تضمینونه یې په دې نیت ورکړي، تر څو امارت د تړون عقد ته وهڅوي؛ او

37.4.2 امارت په دغه تړون کې د تړون لرونکي له خوا په وړاندې شویو تضمینونو باندې په اتکا سره تړون عقد کړی دی.

د تړون لرونکي د تضمینونو مبنی

37.5 د تړون لرونکي هر تضمین د هغه د پوهې، معلوماتو او باور په اساس ورکړل شوی، او په دې اساس ورکړل شوی چې د تړون لرونکي تضمین واقعي، بشپړ، سم او گمراه کوونکی نه دی، د تړون لرونکي له استازو څخه ټولې اړینې پوښتنې شوې دي کوم چې له هغوی څخه د تړون لرونکي د تضمین مرتبط د اړونده مسایلو په اړه د معلوماتو توقع کېده.

غرامت

37.6 د دغه تړون 42 مادې د حکمونو په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې امارت ته د ټولې هغې خسارې جبران ورکړي کوم چې امارت ته د تړون لرونکي د غیر واقعي، نا مکمل، ناسم یا گمراه کوونکې تضمین له امله اوښتې ده.

38 د امارت نیابت او تضمینونه

38.1 امارت د تړون لرونکي په وړاندې نیابت او ضمانت کوي چې:

38.1.1 د انفاذ له نېټې سره سم، دغه تړون به:

38.1.1.1 ټولې اړینې منظوری (تائیدی) یې ترلاسه کړې دي؛ او

38.1.1.2 د امارت حقوقي، معتبر او الزامي تعهدات جوړوي چې د هغه د شرایطو په رڼا کې پرې د تطبیق وړ دي؛ او

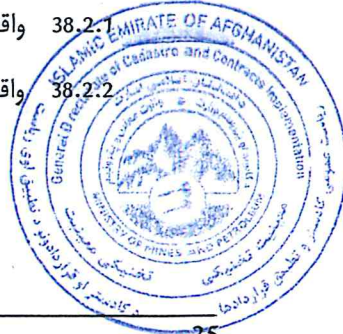
38.1.2 د جواز ساحې د ټولې یا یوې برخې جواز یې له دې تړون لرونکي پرته بل شخص ته نه دی ورکړی (لکه څرنگه چې د کانونو نافذه قانون کې راغلي وي).

دقت

38.2 مگر دا چې په 38.1 مادې کې په بل ډول څرگنده شوې وي، امارت د تړون لرونکي په وړاندې نیابت او تضمین کوي چې هر تضمین:

38.2.1 واقعي، بشپړ، سم او د اجرا تر نېټې پورې گمراه کوونکی نه دی؛ او

38.2.2 واقعي، بشپړ، سم به وي او د دغه تړون په مودم کې به گمراه کوونکی نه وي.

جلا تضمینونه

38.3 د امارت هر تضمین ته د جلا نیابت او تضمین په سترګه کتل کېږي. د هر بیان وړاندې شوی تفسیر بل بیان ته د ارجاع یا استنتاج په وسیله نه شي محدودېدای.

د تړون د عقد انګېزه

38.4 امارت مني چې:

- 38.4.1 ددغه تړون تضمینونه یې په دې نیت ورکړي او وړاندې کړي، تر څو تړون لرونکی د تړون عقد ته وهڅوي؛ او
- 38.4.2 تړون لرونکي په دغه تړون کې د امارت له خوا په وړاندې شویو تضمینونو باندې په اتکا سره تړون عقد کړی دی.

د تضمینونو حدود

- 38.5 امارت د تړون لرونکي د ګټې لپاره کوم نیابت او تضمین نه کوي، مګر استثناء پر هغو تضمینونو او نیابتونو چې نافذه قوانین یې د پلي کېدو جواز ورکوي.
- 38.6 تړون لرونکی مني چې کله دغه تړون عقد کوي نو:

- 38.6.1 د امارت پر تضمینونو او پر خپلو پلټنو، څېړنو، مهارتونو، قضاوت، نظریاتو او مشورې باندې ځانګړې اتکا کوي؛ او
- 38.6.2 له هغو تضمینونو پرته چې امارت وړاندې کړي، پر نورو هغو بیانونو، ژمنو، هڅونو، نظریاتو، مشورو، نیابت او تضمینونو چې په شفاهي یا لیکلې بڼه د امارت یا د هغه په استازیتوب وړاندې شوي یا ورکړل شوي، اتکا نه کوي.

غرامت

38.7 د 38.2 مادې په پام کې نیولو سره، امارت مکلف دی چې تړون لرونکي ته د ټولې هغې خسارې غرامت ورکړي کوم چې تړون لرونکي ته د امارت د غیر واقعي، نا مکمل، ناسم یا ګمراه کوونکې تضمین له امله اوښتی دی.

نهمه برخه: مالي ډاډ، متابعت او اجراءات

39 د لارښودونو رعایت

39.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د یوې ادارې له خوا د نافذه قوانینو سره سم هر ډول هغه لیکلې لارښودونه رعایت کړي کوم چې تړون لرونکی اړ کوي چې د هر ډول فاحش نقض د مخنیوي لپاره لاس په کار شي یا هم د لاندې مواردو په نتیجه کې چې اداره یې تشخیص کړي چې له امله یې نقض رامنځته شوی:

39.1.1 د دغه تړون د هر شرط؛

39.1.2 د کانونو نافذ قانون او یا کوم بل اړونده نافذ قانون؛ یا

39.1.3 د جواز هر شرط،

هغه ضرب الاجل چې په دغه ډول لارښودونو کې مشخص شوی وي یا هم که چېرې په لارښودونو کې ضرب الاجل نه وي مشخص شوی، د هغې د صدور نېټه په پام کې نیول کېږي.

39.2 که چېرې تړون لرونکی د کومې ادارې د یوه لیکلې لارښود په تطبیق کې پاتې راشي چې د دې تړون په 39.1 ماده کې یې یادونه شوې، نو:

39.2.1 امارت کولای شي چې وزارت یا نورې اړونده ادارې وهڅوي چې له تړون لرونکي سره له مشورې پرته د صادر شوي لارښود د تطبیق لپاره ټول اړین ګامونه اوچت کړي؛

39.2.2 تړون لرونکی مکلف دی چې اړونده ادارې ته ټولې هغه اسانتیاوې چې د ادارې له لوري غوښتل کېږي برابرې کړي، تر څو اړونده اداره اړین ګامونه واخلې او لارښودونه پلې کړي؛ او

39.2.3 تړون لرونکی مکلف دی چې د اړونده ادارې له لوري تر لیکلې غوښتنې وروسته ټول هغه لګښتونه او مصارف د 20 کاري ورځو په موده کې تادیه کړي چې د یو لارښود د تطبیق لپاره د اړینو ګامونو د اخیستلو په بدل کې یې کړي دي.

40 د اجرا ضمانتونه

د اجراء ضمانت شرایط

40.1 د 38.1 یا 5.7 بندونو له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې د لاندې شرطونو له پوره کېدو مخکې وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړي:

40.1.1 د اکتشاف منظور شوي پروګرام کې د ذکر شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه د اکتشافی جواز صدور؛ او

40.1.2 د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې د ذکر شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه د استخراجی جواز صدور؛ او

40.2 مګر دا چې د کابینې له لوري په بل ډول ټاکل شوي وي، د جواز په اړه د اړتیا وړ فعالیت ضمانت مقدار به د اقتصادي کمېسیون لخوا د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم ټاکل کېږي او د هغو له مخې به محاسبه کېږي.

40.3 د اجرا ضمانت به په نقدی توګه د وزارت بانکي حساب ته سپاري.

د حسن اجرا ضمانت په اړه پریکړه

40.4 تړون لرونکی مني، که چېرې د کانونو نافذه قانون سره سم تړون لرونکی د هغو ژمنو په ترسره کولو کې پاتې راشي، چې د اکتشاف په یوه منظور شوي پلان یا د کان کیندنې په منظور شوي پروپوزل کې وړاندې شوې دي، وزارت حق لري چې د حسن اجرا ضمانت چې د اکتشاف له منظور شوي پلان یا د کان کیندنې له منظور شوي پروپوزل (هر یو چې د اجرا وړ وي) سره یو ځای وړاندې شوی، په اړه یې لازمه پریکړه وکړي.

د حسن اجرا ضمانت بېرته سپارل

40.5 د 40.4 مادې مطابق په هغه صورت کې د اجرا ضمانت په اړه پریکړه نه وي شوې، د تړون د 46.7 مادې په پام کې نیولو سره د اجرا ضمانت د دې تړون تر پای ته رسېدو وروسته ښايي تړون لرونکي ته بېرته وسپارل شي.

41 د چاپېریال ساتنې ضمانتونه

د چاپېریال ساتنې تضمین شرایط

41.1 تړون لرونکی نه شي کولای چې د جواز ساحه کې کار پیل کړي، تر څو چې یې د چاپېریال ساتنې د مدیریت منظور شوي پلان کې د کړو ژمنو لپاره وزارت ته د تضمین په توګه د چاپېریال ساتنې ضمانت نه وي وړاندې کړی.

046

41.2 د چاپیریال ساتنې د تضمین مقدار چې د جواز په بدل کې غوښتل کېږي، د وزارت له خوا د لاندې مواردو په پام کې نیولو سره ټاکل کېږي:

41.2.1 د کانونو نافذه تقنیني اسناد؛

41.2.2 د چاپیریال ساتنې مدیریت منظور شوی پلان؛ او

41.2.3 د چاپیریال ساتنې ملي ادارې سره په مشوره.

41.3 د چاپیریال ساتنې د تضمین بڼه به د نافذه مقرري له مخې وټاکل شي.

د چاپیریال پر تضمین بیا کتنه

41.4 تړون لرونکی مکلف دی چې:

41.4.1 د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم هر کال د چاپیریال ساتنې د تضمین مقدار باندې بیا کتنه وکړي؛ او

41.4.2 ښايي مکلف کړای شي چې د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو په رڼا کې د چاپیریال ساتنې تضمین تعدیل شوې بڼه وړاندې کړي.

د چاپیریال ساتنې د تضمین په اړه پرېکړه

41.5 تړون لرونکی مني چې د کانونو له نافذه قانون سره سم که چېرې نوموړی د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوي پلان کې د ذکر شویو ژمنو په پلي کولو کې پاتې راشي، نو وزارت کولای شي چې:

41.5.1 د چاپیریال ساتنې د تضمین په اړه پرېکړه وکړي؛ او

41.5.2 بدیل اقدامات تر لاس لاندې ونیسي چې د دې کار لگښت به د پور په توګه د تړون لرونکي له خوا ورکول کېږي.

د چاپیریال ساتنې تضمین بېرته سپارل

41.6 تر هغه بریده چې 41.5 مادې ته په پام سره د تضمین په اړه پرېکړه نه وي شوې، د دې تړون له 46.7 مادې سره سم د چاپیریال ساتنې هر تضمین به د دې تړون تر فسخ وروسته بېرته تړون لرونکي ته مسترد کېږي.

42 غرامت

د تړون لرونکي غرامت

42.1 د 43 مادې په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې امارت او د هغه استازو ته د ټولې هغې خسارې غرامت ورکړي چې ددې تړون د نقض له امله ورته اوښتې وي، خو له هغه حالت پرته چې دغه خساره په خپله د امارت له خوا د نافذه قوانینو د نقض یا نه رعایت په نتیجه کې ورته اوښتې وي.

047

د امارت غرامت

42.2 د 43 مادې په پام کې نیولو سره، امارت مکلف دی چې تړون لرونکی او د هغه استازي د ټولې هغې خسارې په بدل کې چې د دې تړون یا د نافذه قوانینو د نقض یا نه رعایت له امله ورته اوبښتې ده، جبران کړي، خو له هغه حالت پرته چې دغه خساره په خپله د تړون لرونکي له خوا د دې تړون د نقض په پایله کې رامنځته شوې وي.

د غرامتونو گټه

42.3 تړون لرونکی او امارت دواړه مني او موافقه کوي چې ددې تړون د 42.1 او 42.2 مادې پر بنسټ د دواړو لورو ذکر شوي تعهدات د دواړو لورو د استازو په گټه وړاندې شوي او د هغوی له لوري د تطبیق وړ دي، که څه هم ښایي هغوی د دې تړون طرف نه وي.

43 د مسئولیت حدود

43.1 په دغه تړون کې سربېره پر نورو مواردو، د یوه لوري مسئولیت د بل لوري یا د هغه د استازي پر وړاندې تر واقعي ثابت شوي تاوان پورې محدود دی او لومړی ذکر شوی لوری، په هېڅ شرایطو کې د نامستقیم تاوان لپاره مسئولیت نه لري.

44 تقصیر او فسخ

د تقصیر موارد

44.1 د دغه تړون د موخو په رڼا کې د تړون لرونکي په اړه لاندې حالات د تقصیر موارد گڼل کېږي:

44.1.1 کله چې تړون لرونکی د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې په هغه بڼه چې د تړون په 40 ماده کې ذکر شوې، پاتې راشي:

44.1.1.1 د 4.1 مادې پر بنسټ په منظور شوي اکتشافی پروگرام کې شوې ژمنې د ضمانت په توگه؛ یا

44.1.1.2 د 5.7 مادې سره په مطابقت کې د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې شوې ژمنې د ضمانت په توگه.

44.1.2 د جواز لغوه کول: هغه جواز چې تړون لرونکی یې لري او د کانونو د نافذه قانون مطابق لغوه کېږي؛

44.1.3 د جواز ځنډول: ټول هغه جوازونه چې د دغه تړون پر اساس ورکړل شوي وي؛ یا

44.1.3.1 موده یې پوره شوې وي؛

44.1.3.2 د کانونو د نافذه قانون د احکامو سره سم له ټولې یا یوې برخې څخه منصرف شوی وي؛ یا

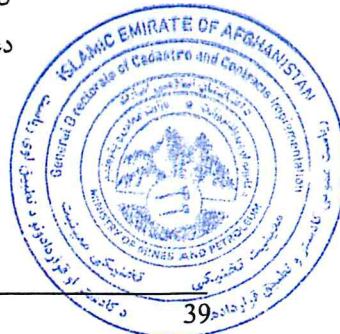
44.1.3.3 د نافذه قانون مطابق (د 44.1.2 بند له محدودولو پرته) لغوه شوی وي.

44.1.4 اهلیت: کله چې تړون لرونکی د کانونو د نافذه قانون مطابق د جواز کارونې اهلیت له لاسه ورکړي؛

44.1.5 د تعلیق له خبرتیا څخه سرغړونه: که چېرې تړون لرونکی د جواز د ځنډېدو له رسمي خبرتیا څخه وروسته چې د کانونو نافذه قانون له مخې د وزارت له لوري خپرېږي، بیا هم د جواز په ساحه کې منرالي فعالیتونه ترسره کوي، دغه عمل د تعلیق خبرتیا څخه سرغړونه گڼل کېږي؛

048

44.1.6 د لارښوونې نه رعايت: کله چې تړون لرونکی د وزارت له خوا ددې تړون د 39.1 مادې مطابق د يوې صادرې شوې لارښوونې په متابعت کې پاتې راځي؛

44.1.7 د حکمت د قرار نه رعايت: کله چې د تړون د 54.4 مادې له مخې تړون لرونکی د حکمت قرار الزامي ونه گڼي او د هغې په رعايت کې پاتې راشي؛

44.1.8 ناخوښه پېښه: تړون لرونکي د ناخوښې پېښې تابع دی؛

44.1.9 په کنترول کې بدلون: د 49 مادې په پام کې نيولو سره د تړون لرونکي له خوا د تغيراتو د بدلون لپاره غوښتنه رد کېږي او د تړون لرونکی د کنترول بدلون رامنځته کړي؛

44.1.10 د تضمين نقض: کله چې تړون لرونکی خپل يو تضمين نقض کړي؛

44.1.11 په تاديواتو کې پاتې راتلل: کله چې تړون لرونکی د دې تړون، د کانونو نافذه تقينې اسنادو د احکامو پر بنسټ د ځمکې د سطحې د کرايې، فیس، رويالتي يا کوم بل مبلغ په تاديه کولو کې پاتې راشي او دغه مبلغ پيسې د تاديې تر نېټې وروسته د 20 کاري ورځو په جريان کې تاديه نه شي؛ يا

44.1.12 فاحش نقض: کله چې تړون لرونکی د لاندې مواردو د فاحش نقض مرتکب شي:

44.1.12.1 ددې تړون د شرطونو د يو شرط نقض (له هغه شرايطو پرته چې تړون لرونکی د ځمکې د سطحې کرايې، فیس، رويالتي يا 44.1.11 مادې مطابق د نورو تاديواتو په ورکولو مکلف دی)، او دغه تقصير د اصلاح وړ نه وي يا هم دا چې وزارت د همدغې مادې په رڼا کې د ليکلې خبرتيا له لارې له تړون لرونکي څخه د تقصير د اصلاح يا جبران غوښتنه کړې وي او تړون لرونکی د خبرتيا تر خپرېدو وروسته د 20 کاري ورځو په جريان کې د تقصير په سمولو کې پاتې راغلی وي او د وزارت قناعت يې نه وي حاصل کړی؛

44.1.12.2 د کانونو نافذه تقينې اسنادو او يا بل نافذه قانون نقض؛ يا

44.1.12.3 هم د جواز د شرطونو د يو شرط نقض.

د تړون فسخه کول

44.2 تړون لرونکی مني چې د کانونو د نافذه قانون د حکمونو په پام کې نيولو سره، د تقصير د مواردو د پېښېدو په صورت کې وزارت کولای شي چې د کانونو د تخنيکي کمېټې له سپارښتنې او د اقتصادي کمېسيون له منظوري سره سم دغه تړون فسخ کړي.

44.3 د تقصير له هغو مواردو پرته چې په 44.1 ماده کې بيان شوي دي، په هغه صورت کې چې د اکتشاف او استخراج فعاليتونه د کانونو نافذه قانون کې د اکتشافي يا استخراجي جواز د لغوې په تړاو ذکر شوې مودې څخه د زيات وخت لپاره وځنډېږي او وزارت د مودې له تمدید سره موافقه ونه کړي، امارت کولای شي چې دغه تړون فسخه کړي.

د تړون د فسخې خبرتيا

44.4 که وزارت د کانونو د نافذه قانون مطابق دغه تړون فسخ کوي، امارت ژمنه کوي چې وزارت به د تړون د فسخ د اجرا نېټې نه اړه تړون لرونکي ته ليکلې خبرتيا صادروي.

749

45 د تړون د فسخې آثار

د جوازونو لغوه کول

45.1 د دغه تړون فسخه کول که د هر دلیل له مخې وي، ددې تړون او د کانونو د نافذه قانون سره سم هر ډول صادر شوی جواز د وزارت له لوري لغوه کېږي.

د تړون د فسخې نور آثار

45.2 په هر دلیل وي، د دې تړون تر فسخه کېدو وروسته:

45.2.1 تړون لرونکی مکلف دی د کوم لګښت پرته د ټولو هغو معلوماتو چې د تړون په موده کې یې تولید کړي دي، د وزارت له لوري تر لیکلې غوښتنې وروسته د 20 کاري ورځو په جريان کې وزارت ته وړاندې کړي؛

45.2.2 په دې تړون کې د هر لوري درج شوي مکلفیتونه رفع کېږي، مګر له هغو مکلفیتونو پرته چې په (1,2,40,41,42,43,44,46 او 55) کې درج شوي دي او یاد مکلفیتونه به د دې تړون فسخه کېدو وروسته د اجرا په حال کې پاتې کېږي؛ او

45.2.3 هر لوری کولای شي د بل لوري پر وړاندې د دغه تړون د نقض په صورت کې له خپلو حقوقو چې د تړون له پای ته رسولو مخکې یې درلودل، دفاع وکړي.

46 د جواز د مودې د پوره کېدو، انصراف یا لغوه کېدو آثار

د منرالي فعالیتونو پای ته رسول

46.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د جواز د نېټې په پوره کېدو سره سم د جواز په ساحه کې منرالي فعالیتونه پای ته ورسوي.

له ساحې څخه د استازو ایستل

46.2 له هغو مواردو پرته چې تړون لرونکی د دې تړون په 46.3 او 46.6 ماده کې مندرج مکلفیتونه ترسره کړي، تړون لرونکی همدارنګه مکلف دی چې د جواز تر پای ته رسېدو وروسته د جواز ساحې څخه خپل ټول استازي وباسي.

د وسایلو او زېربنا لېږدول

46.3 له هغو مواردو پرته چې تړون لرونکی د دې تړون په 46.5 ماده کې د مندرجه مکلفیتونو پر رعایت مکلف دی، تړون لرونکی همدارنګه مکلفیت لري چې:

46.3.1 د جواز ساحې څخه د هغو ټولو وسایلو لېږدول چې د تړون لرونکي یا د هغو د استازو له خوا راوړل شوې وي؛ او

46.3.2 له 31.6 مادې سره په مطابقت کې، د هر هغې زېربنا غیر فعالول او لرې کول چې د تړون لرونکي یا د هغه د استازو له خوا د جواز ساحه کې رغول شوي دي، او دا کار باید په هر صورت کې له لاندې نېټو څخه زیات نه

کېږي؛

د جواز د پای ته رسول

46.3.3

46.3.4 که چېرې اړونده جواز د کانونو د نافذه قانون سره سم لغوه شي، نو نېټه به د الفا تر نېټې وروسته 60 کاري ورځې وي.

46.4 که چېرې د جواز په ساحه کې وسایل یا زېربنا په هغې موده کې چې په 46.3 ماده کې ذکر شوې، لرې نه شي، نو وزارت حق لري چې په اړه یې لازمه پریکړه وکړي.

د نیمگړو پاتې شویو مکلفیتونو سر ته رسول

46.5 د یو جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف یا لغوه کېدو سره سم تړون لرونکی مکلف دی چې:

46.5.1 د جواز د نېټې له پای ته رسېدو وروسته څومره ژر چې شونې وي، تړون لرونکی به د جواز ساحه د وزارت له قناعت سره سم خوندي کوي، تر څو کوم شخص یا څاروي د ژوبلېدو او یا نورو ملکیتونو ته د زیان اوبښتو مخنیوی وشي؛

46.5.2 د چاپېریال ساتنې مدیریت د منظور شوي پلان په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې خپل نیمگړي یا پاتې مکلفیتونه ادا کړي (د شک د مخنیوي لپاره، هغه پاتې مکلفیتونه چې تړون لرونکي یې د بیا رغونې او د کان د مخې د بندولو په برخه کې لري)؛

46.5.3 د ټولو هغو گامونو اخیستل چې د نافذه قوانینو د رعایت لپاره اړین گڼل کېږي؛ او

46.5.4 څومره ژر چې شونې وي، وزارت ته په لیکلې بڼه خبر ورکړي چې د 46.5.1 - 46.5.3 مادو پربنسټ خپل مکلفیتونه سر ته ورسوي.

د جواز د مودې تر پای ته رسېدو وروسته ساحې ته لاسرسی

46.6 له هغو مواردو پرته چې په 46 ماده کې ذکر شوي، تړون لرونکی ښايي:

46.6.1 د جواز نېټې تر پای ته رسېدو وروسته د جواز ساحې ته تر هغې مودې پورې لاسرسی ولري، چې منطقاً له

46.5.1 تر 46.5.3 مادې په رڼا کې د تړون لرونکي د مکلفیتونو د سرته رسولو لپاره اړین دي او ساحې ته د دغو

تجهیزاتو وړل او له استازو سره داخلېدل یوازې د مکلفیتونو د ادا کولو او چټکيا په مقصد وي؛ او

46.6.2 د هرې هغې لارښوونې متابعت وکړي چې ساحې ته د لاسرسي په اړه د کومې ادارې له خوا صادرېږي.

د اجراء د تضمین او د چاپېریال ساتنې تضمین مستردول

46.7 امارت ژمنه کوي چې وزارت د لاندې کارونو په ترسره کولو مکلف دی:

46.7.1 د تړون لرونکي له خوا د 46.5.4 مادې مطابق د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته، وزارت مکلف دی چې تر کومه

چې عملي وي، د جواز ساحه تفتیش کړي څو تصدیق کړي چې تړون لرونکي د اکتشاف په منظور شوي

پروگرام، د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل او د چاپېریال ساتنې د مدیریت منظور شوي پلان کې شوې ژمنې

ترسره کړي دي؛

46.7.2 څومره چې ژر شونې وي، وروسته له هغې چې وزارت تصدیق کړي چې تړون لرونکي:

46.7.2.1 په منظور شوي اکتشافی پروگرام یا د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې خپلې ژمنې پوره

کړي، نو وزارت تړون لرونکي ته د اجرا اړونده تضمین بېرته سپاري؛ او

46.7.2.2 د چاپېریال ساتنې د مدیریت په منظور شوي پروگرام کې یې ژمنې پوره کړي، وزارت تړون لرونکي

ته چاپېریال ساتنې د اجرا تضمین بېرته سپاري.

46.8 وزارت ښايي د خپل لږوم ديد پراساس د چاپيريال ساتنې اړوند د اجرا تضمين ټول يا يوه برخه يې بېرته تړون لرونکي ته وسپاري، ترڅو د کان تر تړل کېدو پورې د روان نظارت لپاره يو تضمين وي. که چيرې وزارت وغواړي چې د چاپيريال ساتنې د تضمين مقدار کې بدلون راولي، کولای شي چې د نافذه تقينې اسنادو د احکامو سره سم يې ترسره کړي.

47 گډې حل لارې

47.1 هغه حقوق او حل لارې چې د دې تړون په نهمه برخه کې مشخصې شوې دي، پر هغو حل لارو سربېره دي او پر هغو حقوقو يا حل لارو باندې نه عوض کېږي يا هغه نه محدودوي چې په همدې نهمه برخه يا په نافذه قانون کې بيان شوي دي.

لسمه برخه: فرعي قراردادونه او معاملې

48 فرعي قرارداد

48.1 که چيرې تړون لرونکی د منرالي فعاليتونو د ترسره کولو په تړاو کوم قراردادي استخداموي، نو:

48.1.1 تړون لرونکی مکلف دی چې سملاسي د قراردادي او د هغو منرالي فعاليتونو د جزياتو په اړه چې قراردادي يې په پام کې لري، وزارت ته په ليکلي بڼه خبر ورکړي؛

48.1.2 تړون لرونکی بايد ډاډ رامنځته کړي چې د قراردادي له لوري د هر منرالي فعاليت له ترسره کولو وړاندې:

48.1.2.1 نوموړی قراردادي، له تړون لرونکي سره په ليکلي بڼه تعهد کوي چې تر هغه بريده به ددې تړون د شرايطو رعايت کوي تر کومه چې پر منرالي فعاليتونو د تطبيق وړ وي؛ او

48.1.2.2 فرعي قراردادي له قراردادي سره په ليکلي بڼه تعهد کوي چې تر هغه بريده به د دې تړون شرايط رعايت کوي تر کومه چې پر منرالي فعاليتونو د تطبيق وړ وي.

48.1.3 د 48.1.2 مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې دا ډاډ رامنځته کړي چې د قراردادي او د فرعي قراردادي، په منرالي فعاليتونو کې د بوختو کسانو لپاره اړينه تکافل پلې کوي؛

48.1.4 تړون لرونکی مکلف دی چې دا ډاډ رامنځته کړي چې د تړون لرونکي له خوا د قراردادي او بل هر فرعي قراردادي نظارت او مديريت په کافي اندازه ترسره کېږي ترڅو تصديق کړي چې:

48.1.4.1 تړون لرونکی د دې جوگه دی چې د قراردادي او د فرعي قراردادي له خوا د دې تړون شرايط رعايت کېږي؛ او

48.1.4.2 تړون لرونکی د قراردادي يا فرعي قرارداديانو له هغو کړنو بايد له مخکې خبر شي چې ښايي تړون لرونکی د دې تړون د کوم شرط د نقض له گواښ سره مخ کوي.

48.2 د شک د مخنيوي لپاره:

48.2.1 په دې تړون کې هېڅ شی د تړون لرونکي هغه مکلفيتونه يا مسئوليتونه چې د دې تړون پرينسټ ورته سپارل شوي، نه شي رفع کولای، ولو که تړون لرونکي خپل ځينې مکلفيتونه کوم قراردادي يا فرعي قرارداديانو ته تفويض کړي هم وي؛

052

48.2.2 د 48.2.1 مادې د حکمونو له محدودولو پرته، 48.1.3 مادې ته په پام سره که چېرې قراردادي يا فرعي قرارداديان د اړينې بيمې په اجرا کولو کې پاتې راشي، دا کار به د تړون لرونکي لپاره په تړون کې د راغلو مکلفيتونو او مسؤليتونو د ترسره کولو څنډ نه (د شک د مخنيوي لپاره، 24 مادې مطابق د تړون لرونکي له خوا د بيمې د اجرا په برخه کې د مکلفيت په شمول)؛ او

48.2.3 تړون لرونکی به د قراردادي او فرعي قراردادي د هر عمل او ترک عمل په وړاندې مسئول وي، داسې چې د قراردادي او فرعي قرارداديانو عمل يا ترک عمل د تړون لرونکي اعمال دي.

49 په کنترول کې بدلون

د اړتيا وړ منظوري

49.1 د 24.2 مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې د پروژې په کنترول کې تر بدلون راوستلو وړاندې د نافذه مقررې له مخې د وزارت لیکلې منظوري ترلاسه کړي.

د هغه جواز ځنډول چې منظوری ته په تمه دی

49.2 تړون لرونکی دا مني چې د کانونو نافذه قانون له مخې، که د تړون لرونکي په کنترول کې د وزارت تر لیکلې منظوري وړاندې بدلون راشي، په دغه صورت کې د تړون لرونکي ټول جوازونه د بدلون د پیل په موده کې ځنډول کېږي او پر هغه نېټه یې د اعتبار موده پای ته رسېږي په کومه چې وزارت د منظوري لپاره وړاندې شوی غوښتنلیک منظوري.

له منظوری پرته د کنترول بدلون

49.3 که چېرې د تړون لرونکي له خوا د کنترول بدلون:

49.3.1 د وزارت تر لیکلې منظوري وړاندې پېښ شي او بیا وزارت د تړون لرونکي غوښتنه د کنترول د بدلون له مخې رد کړي؛ یا

49.3.2 د وزارت له لوري د کنترول بدلون لپاره د غوښتنلیک تر ردولو وروسته پېښ شي،

نو په دغه صورت کې ښايي تړون د 44.1.9 مادې له مخې فسخ شي.

50 د حقونو او مکلفیتونو پر لېږد محدودیتونه

د امارت له خوا لېږد

50.1 امارت نه شي کولای چې په دغه تړون کې راغلي حقوق او مکلفیتونه بل لوري ته ولېږدوي، مگر دا چې امارت د تړون لرونکي لیکلې موافقه ترلاسه کړې وي.

د تړون لرونکي له خوا لېږد

50.2 تړون لرونکی نه شي کولای چې:

50.2.1 په دې تړون کې راغلي هر ډول حقوق او مکلفیتونه بل لوري ته ولېږدوي، مگر یو سهم او د سهم د اړونده حقوق او مکلفیتونه لېږدولای شي؛ او

50.2.2 یو سهم لېږدولای شي (چې د شک د مخنیوي لپاره د جواز د منفعت ایجاد هم پکې شاملېږي)، مگر دا چې:

50.2.2.1 تړون لرونکي د کانونو د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم له وړاندې د وزارت منظوري ترلاسه کړې وي؛ او

50.2.2.2 د 50.3 او 50.5 مادې د حکمونو په رعایت سره، د جواز د یو سهم ترلاسه کوونکي لومړی په داسې بڼه له امارت سره ژمنلیک لاسلیک کړی وي چې وزارت ته د منلو وړ وي او د دې ژمنې پر بنسټ د امارت په وړاندې دا تعهد لري چې د تړون ټول مکلفیتونه چې د حقونو د لېږد په اړه ذکر شوي یا هم د تړون لرونکي پر ځای په صراحت سره بیان شوي وي، رعایت کوي.

50.3 امارت کولای شي چې په 50.2.2.2 ماده کې د ذکر شوي تعهد پر ځای، د اړونده جواز د سهم ترلاسه کوونکي مکلف کړي ترڅو پر هغو شرایطو برابر چې په دې تړون کې ذکر شوي دي، د یو بل تړون د عقد لپاره چمتو شي.

50.4 د 50.2.2.2 مادې له مخې د ژمنلیک تر اجرا یا د کانونو د اوسني تړون تر عوض کېدو وروسته چې په 50.3 ماده کې توضیح شوې، اوسنی تړون لرونکی ددې تړون پر بنسټ د راتلونکو ټولو مکلفیتونو په وړاندې تر هغه بریده آزاد دی چې تر کومه چې یاد مکلفیتونه د ژمنلیک یا د کانونو د تړون له مخې د اړونده جواز د سهم ترلاسه کوونکي پرغاړه اخلي.

د تضمین ګټه

50.5 که تړون لرونکی د شریعت مطابق ددې مقصد لپاره د جواز د امتیازونو د لېږد وړاندیز وکړي (چې د شک د مخنیوي لپاره د جواز د امتیاز رامنځته کول هم پکې شامل دي) چې یوه شخص ته د رهن یا د تضمین د نورو ګټو د ورکولو په وسیله د جواز په ساحه کې د منرالي فعالیتونو د تمویل لپاره مالي وجوه ترلاسه کړي، په 50.2.2.2 ماده کې راغلې ژمنه ښايي د جواز ترلاسه کوونکو په انتخاب یا د یاد شخص له خوا د راتلونکو حقونو په پلي کولو یا هم یاد شخص یا د هغه په استازیتوب د بل شخص له خوا د واک په پلي کولو پورې مشروط وي، ترڅو جواز یا د جواز امتیاز ولېږدوي.

یوولسه برخه: عمومي حکمونه

51 د امارت له خوا

منظوری

51.1 امارت ژمنه کوي چې، تر کوم ځایه چې شونې وي او د دې تړون او نافذه قوانینو سره مطابقت ولري، وزارت او ټولې اړونده ادارې به هڅوي چې تړون لرونکي سره د پروژې د پراختیا او اجرا په برخه کې د ټولو اړینو منظوري ګانو په ترلاسه کولو کې مرسته وکړي.

د امارت له خوا د خنډونو نه جوړول او نه تبعیض

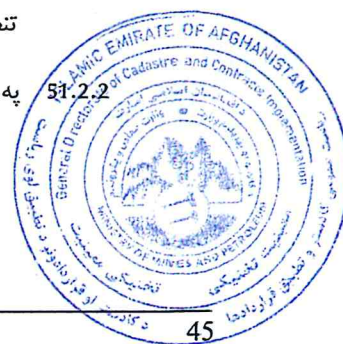
51.2 د تړون لرونکي لخوا د دې تړون او د نافذه قوانینو د شرطونو او حکمونو د رعایت په پام کې نیولو سره، امارت به په هېڅ داسې عمل لاس نه پورې کوي کوم چې:

51.2.1 د تړون لرونکي وړتیا یا توانايي داسې اغېزمنه کړي چې خپله شتمني او کاروبار لکه څرنګه چې لازمه ده، هغسې تنظیم نه شي کړای؛ او

51.2.2 په افغانستان کې دننه د تړون لرونکي د استازو آزاد تګ راتګ زیانمن کړي.

054

51.3 د 51.4 مادې له مخې، وزارت باید په نافذه قوانینو کې داسې کوم حکم اضافه نه کړي کوم چې پر تړون لرونکي یا هم د تړون لرونکي په اړونده لوړو باندې د کوم مادي مالي یا بل بار د وضع کولو سبب شي، ولو که د دغه ډول حکمونو موخه په مشخصه توګه تړون لرونکي یا د هغه اړونده لوري که نه.

51.4 ددې تړون 51.3 ماده پر هغه نافذه قانون نه شي تطبیق کېدای کوم چې:

51.4.1 موخه یې د ایمني، روغتیايي، عامه هوساینې یا امارت او د هغه د وګړو د امنیت خونديتوب وي؛ یا هم

51.4.2 د امارت د نړیوالو مسؤلیتونو ترسره کول وي.

بهرني کارګر

51.5 د تړون لرونکي له خوا د تړون د 29 مادې د شرایطو او د محلي ګټې د منظور شوي پلان د شرایطو په رعایت سره، تړون لرونکي ښايي د نافذه قوانینو په پام کې نیولو سره لکه څرنګه چې اړتیا یا مناسبه وي، بهرني کارګر استخدام کړي.

51.6 د 51.1 یا 51.2 مادو د حکمونو له محدودولو څخه پرته، امارت مکلف دی چې که چېرې اړتیا ولیدل شي، د منرالي فعالیتونو د ترسره کولو په مقصد د تړون لرونکي له خوا د بهرنیو کارګرو استخدام ته اجازه ورکړي ترڅو په ازاده توګه:

51.6.1 افغانستان ته راشي، کار وکړي او هستوګن شي؛ او

51.6.2 له افغانستان څخه ووځي؛

خو په دې شرط چې یاد کسان به تل د نافذه قوانینو تابع اوسي.

د تړون لرونکي د شتمنیو مصادره

51.7 امارت نه شي کولای چې د اجبار له لارې:

51.7.1 د تړون لرونکي لخوا د منرالي فعالیتونو په نتیجه کې استخراج شوي منرالونه یا تولید شوي محصولات مصادره کړي؛ یا

51.7.2 د تړون لرونکي کوم عقاري یا شخصي ملکیت (د شک د مخنیوي لپاره، د هغې ځمکې په ګډون چې د تړون لرونکي ملکیت وي)،

خو له هغو مواردو پرته چې د استملاک قانون، د خصوصي پانګونې قانون یا کوم بل نافذه قانون اجازه ورکړې وي.

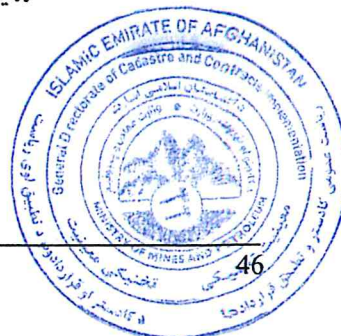
51.8 که امارت یې اړینه وګڼي چې د 51.7 مادې مطابق منرالونه، محصولات یا نور ملکیتونه په جبري توګه مصادره کړي، نو امارت مکلف دی چې د نافذه قوانینو سره سم تړون لرونکي ته یې جبران چې عادلانه، کافي او اغېزناک وي، تادیه کړي.

د تړون لرونکي په ګټه د ځمکې استملاک

51.9 په هغه صورت کې چې د کانونو نافذه قانون پلې کېږي، امارت ژمنه کوي چې وزارت به دې ته چمتو کوي ترڅو د هغې اړونده ځمکې د جبري استملاک په اړه چې د بل شخص ملکیت وي، څومره چې ژر کېدای شي د اقتصادي کمېسیون څخه منظوري ترلاسه او دا کار به لاتدې مواردو ته په پام سره ترسره کېږي:

055

51.9.1 تر يادې نېټې وروسته د 90 کاري ورځو په جريان کې کله چې تړون لرونکی د اړونده ځمکې په اړه د کانونو نافذه قانون د حکمونو په پام کې نيولو سره د ځمکې مالک يا متصرف ته د هغه د رضایت ترلاسه کولو لپاره ليکلې غوښتنه ولېږي؛

51.9.2 دکانونو د نافذه قانون سره سم تر يادې نېټې وروسته کله چې د ځمکې مالک يا متصرف د تړون لرونکي غوښتنې ته د رد ځواب ورکړي؛

په دواړو حالاتو کې، تړون لرونکی مکلف دی چې وزارت په ليکلې توگه خبر کړي، دغه خبرتيا بايد له لاندې ضمايمو سره مل وي:

51.9.3 د ټولو هغو ليکونو کاپي گانې چې د تړون لرونکي او د اړونده ځمکې د مالک يا متصرف ترمنځ تبادلې شوي؛ او

51.9.4 په دې اړه غوښتنه چې وزارت د اړونده ځمکې د جبري استملاک لپاره د اقتصادي کمېسيون څخه منظوري ترلاسه کړي.

51.10 تړون لرونکی مني او موافقه کوي چې که چېرې اقتصادي کمېسيون د جبري استملاک وړانديز چې د کانونو نافذه قانون کې تصريح شوی، تصويبي، نو:

51.11 د استملاک قانون له مخې د خسارې جبران (د معادلې ځمکې د ورکړې په شمول) د استملاک د اړونده ادارې له خوا د تادېې وړ دی:

51.11.1 د کانونو پر نافذتقنيني اسنادو سربېره، که د خسارې جبران د استملاک قانون له مخې د استملاک د ادارې له خوا د تادېې وړ وي؛

51.11.2 په دغه صورت کې تړون لرونکی مکلف دی چې د استملاک د ادارې تر غوښتنې وروسته د 20 کاري ورځو په موده کې، دغې ادارې ته د هغې معادل ورکړي.

52 ثبات

52.1 که چېرې:

52.1.1 د انفاذ له نېټې وروسته هر مهال:

52.1.1.1 په افغانستان کې نوي ماليات، تاديات يا نور فيسونه وضع کېږي او هغه يوازې د منرالي فعاليتونو په اړه وي؛ يا

52.1.1.2 په نافذه قوانينو کې کوم بدلون راځي، چې مالياتي قوانين هم پکې شامل وي، او ياد بدلون تبعيضانه وي يا د تړون لرونکي پر وړاندې تبعيضانه اغېز ولري. او

52.1.2 په 52.1.1.1 يا 52.1.1.2 مادو کې د ذکر شويو حالاتو په نتيجه کې، د تړون لرونکي پر اقتصادي گټو چې له منرالي فعاليتونو يا له دې تړون څخه يې ترلاسه کوي، معکوسې يا منفي اغېزې ولري، نو په دې صورت کې تړون لرونکی به امارت ته ليکلې خبرتيا استوي او په دې خبرتيا کې بايد د اړونده حالاتو يا د هغو منفي اغېزو په اړه چې تړون لرونکی ورسره مخ دی، پوره جزئيات شامل وي.

52.2 که چېرې تړون لرونکی د 52.1 مادې له مخې امارت ته خبرتيا استوي، نو اړخونه، بې له دې چې د 52.3 مادې حکمونو ته

زيان ورسېږي، سملاسي غونډه کوي او خپلې گډې هڅې په کار اچوي ترڅو په تعديل کې پر داسې تعديلاتو يا

بدلون راوستلو هوکړه وکړي، چې ښايي د تړون لرونکي د اقتصادي گټو د بيا احيا لپاره چې ممکن دغه گټې يې له

منرالي فعاليتونو يا له تړون څخه چې د نويو مالياتو، محصولاتو، فيسونو يا په نافذه قوانينو کې د تعديل مستلزم نه و،

اړين گڼل کېږي.

056

52.3 که چېرې د تړون لوري ونه توانېږي د 52.2 مادې مطابق د تړون لرونکي له خوا امارت ته د خبرتيا تر استولو وروسته د شپږو مياشتو دننه هوکړې ته ورسېږي، نو:

52.3.1 د منفي اغېزو لپاره د تړون لرونکي يوازېني او ځانگړې حل لاره چې په 52.1.2 ماده کې ورته اشاره شوې، هغه مقدار خساره ده کوم چې د دغو منفي اغېزو لپاره تړون لرونکي ته د جبران لپاره کافي گڼل کېږي او دغه جبران د تړون د 52.3.3 مادې په پام کې نيولو سره تاديه کېږي؛

52.3.2 دواړه لوري کولای شي د خسارې د مقدار يا د هغه ميکانيزم د ټاکلو لپاره چې د خسارې اندازه پرې محاسبه کېږي، له 55 بند سره سم حکميت ته مراجعه وکړي؛ او

52.3.3 امارت ژمنه کوي چې وزارت تړون لرونکي ته هغه مقدار خساره چې په 52.3.2 ماده کې ورته اشاره شوې، له رويالتي څخه چې د تړون لرونکي لخوا ددې تړون پر اساس ورکول کېږي، تاديه کړي.

استثناءات

52.4 د شک د رفع کولو لپاره:

52.4.1 له 52.1 څخه تر 52.3 پورې مادې پر لاندې مواردو نه تطبیقېږي:

52.4.1.1 هر ډول ماليې، تاديات او يا نور عام اجرا کېدونکي فيسونه کوم چې په مشخصه توگه د منرالي فعاليتونو په اړه نه وي او تبعيضانه نه وي او يا د تړون لرونکي پر وړاندې تبعيضانه اغېز ونه لري؛ يا

52.4.1.2 د نافذه قوانينو له مخې د ځمکې د سطحې په کرايې، فيسونو يا د ساختماني توکو په رويالتي کې زياتوالی راولي او دغه زياتوالی په افغانستان کې د انفلاسيون کارېدونکي نرخ په پام کې نيولو سره عملي شي؛ او

52.4.2 په 52 ماده کې ذکر شوی هېڅ مورد بايد داسې تعبير نشي چې گويا د نافذه قوانينو د تطبيق پر ساحې او د هغه د غوره تطبيق پر وړاندې کوم محدوديت يا موانع وضع کوي کوم چې ياد قوانين د تړون لرونکي پر وړاندې تبعيضانه چلند يا تبعيضانه اغېزو ته لار نه هواروي.

53 غير مترقبه پېښې (فورس ماژور)

غير مترقبه پېښې

53.1 د غير مترقبه پېښه هغې پېښې يا حالت يا د پېښو يا حالاتو ترکيب ته وايي کوم چې:

53.1.1 له منطقي نظره د اټکل وړ نه وي؛

53.1.2 منطقياً د زيانمن لوري له کنټرول يا اختيار څخه پورته وي؛

53.1.3 په دې تړون کې د زيانمن لوري د راغلو مکلفيتونو (له هغه مکلفيت پرته چې د تادياتو په اړه وي) د ځنډ يا تقصير لامل شي؛ او

53.1.4 د غيرمترقبه پېښې په وخت کې دا توقع نه شوای کېدای چې زيانمن لوري د صنعت د غوره کړنې پر اساس د معقولانه او څيرکانه کونښنونو په ترسره کولو سره د هغې مخنيوی کړی وای يا يې کنټرول کړې وای؛ لاندې حالات غير مترقبه پېښې گڼل کېږي:

057

- 53.1.5 جگړه، پاڅون، بلوا، مدني نافرمانی او تروریستي اعمال؛
- 53.1.6 محاصره، اعتصابونه او یا د هېواد یا اړونده صنعت په سطحه کارگري شخړې چې له زیانمن یا زیانمن لوري یا د زیانمن لوري له نورو اړوندو لورو سره تړاو ونه لري؛
- 53.1.7 وبا گانې یا قرنطین؛ او
- 53.1.8 زلزله، طوفان، سېلاب، اور لگېدنه، تالنده برېښنا یا د هوا نورې وړاندوونکې پیښې.
- 53.2 پر 53.1 مادې سربېره، د 53 مادې د موخو په رڼا کې لاندې پیښې یا حالتونه په غیرمترقبه پیښو کې نه راځي:
- 53.2.1 اقتصادي تنگلاسي یا د بازار په شرایطو کې بدلون؛
- 53.2.2 هغه پیښې چې د دې تړون پر اساس د یوه زیانمن طرف د مکلفیتونو اجرا سختوي، خو ناممکن کوي یې نه؛
- 53.2.3 جگړې، پاڅونونه، بلواوې، مدني ناکراري او تروریستي اعمال، مگر دا چې دغه پیښې:
- 53.2.3.1 په مستقیم ډول د جواز سیمه اغېزمنه کړي یا په مادي توگه د کان کیندنې پروپوزل تطبیق مختل یا مخنیوی یې وکړي؛
- 53.2.3.2 په پورتنۍ 53.2.3 ماده کې مشخص شوي اړونده وضعیت د پام وړ خرابوالي لامل شي کوم چې د انفاذ د نېټې اړونده شرایطو سره تړاو ولري؛ او
- 53.2.3.3 تړون لرونکي د کورني امنیت پلان کې راغلي تعهدات پلې کړي وي.
- 53.2.4 د جواز ساحې موجوده شرطونه، د موجوده ناچاوده مهماتو په شمول؛
- 53.2.5 د جواز په سیمه کې تر معمولي کچې ډېر د ژمي اوږدېدل؛ او
- 53.2.6 نورې هغه پیښې یا حالات چې د پېښېدو په وخت کې، د غیر مترقبه پیښو له تعریف سره چې په 53.1 ماده کې وړاندې شوی، نږدې مستقیم تړاو ونه لري.

د غیر مترقبه پیښو اغېزې

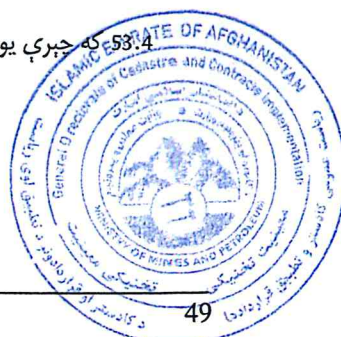
- 53.3 د 53.4 مادې مطابق، که چېرې کومه غیرمترقبه پیښه د دې سبب کېږي چې په تړون کې د تړون لرونکي یا امارت (زیانمن لوری) د راغلو مکلفیتونو د اجرا مخنیوی کوي یا یې د ځنډ لامل ګرځي، نو:
- 53.3.1 د زیانمن شوي لوري اړونده مکلفیتونه (له مالي مکلفیتونو پرته)؛ او
- 53.3.2 د مقابل لوري اړونده مکلفیتونه به کوم چې د زیانمن لوري د مکلفیتونو په اجرا پورې متکي دي، له هغې نېټې څخه ځنډول کېږي کوم چې فورس ماژور (غیرمترقبه) پیښې د یادو مکلفیتونو د اجرا مانع ګرځي یا هغه ځنډوي او دا حالت به تر هغې دوام مومي چې د 53.9 مادې مطابق فورس ماژور پیښې پای ته رسېږي.

د غیر مترقبه حالاتو په اړه خبرتیا

53.4 که چېرې یو زیانمن لوری د غیرمترقبه پیښو له امتیاز څخه د برخمن کېدو دعوی کوي، نو:

058

- 53.4.1 بل لوري د هغې پېښې يا حالاتو يا د دواړو پېښو يا حالاتو په اړه خبر کړي چې فورس ماژور لامل کېږي، او د فورس ماژور تر پېښېدو وروسته د 10 ورځو په جريان کې وروسته تر هغې چې زيانمن لوری په لومړي ځل د فورس ماژور په اړه خبرېږي، څومره ژر چې شونې وي خبر ورکړي؛
- 53.4.2 بل لوری سملاسي د هغو اقداماتو په اړه خبر کړي چې د فورس ماژور پېښو د اغېزو د راکمولو په موخه تر لاس لاندي نيول شوې وي؛
- 53.4.3 د 53.5 مادې حکمونه رعایت کړي، که څه هم 53.4 ماده په خپله باید د یو زیانمن لوري له خوا د 53.4 مادې سره سم د خبرتیا د صدور څنډه ونه گرځي.
- 53.4.4 ددې تړون له مخې د خپلو هغو مکلفیتونو ترسره کولو ته دوام ورکړي چې فورس ماژور پېښو له کبله نه دي اغېزمن شوي؛ او
- 53.4.5 څومره ژر چې شونې وي، ددې تړون له مخې د خپلو مکلفیتونو سرته رسول بېرته پیل کړي.

د اغېزو راکمولو مکلفیت

- 53.5 زیانمن لوری مکلف دی چې د فورس ماژور پېښو د اغېزو راکمولو لپاره غوره هڅې وکړي او د مکلفیتونو په سرته رسولو کې رامنځته شوی ځنډ حداقل ته ورسوي.

هغه پېښې چې له حقوقي لارو د حل و فصل وړ نه دي

- 53.6 بې له دې چې د دې تړون پرېنست د یو زیانمن لوري مکلفیتونه اغېزمن شي، په 53.5 ماده کې د درج شویو مکلفیتونو په شمول، که چېرې یو زیانمن شوی بې مناسبه ونه گڼي، یاد لوری مکلف نه دی چې د محاصرې، تحریم، اعتصاب یا کارگري اختلاف اړونده شخړو د حل لپاره سره کېږي.
- 53.7 که چېرې یو زیانمن شوی لوری په 53.6 ماده کې ذکر شویو مواردو ته په رسیدگي کې پاتې راشي، دا پېښه باید داسې ونه گڼل شي چې گڼې د زیانمن لوري په کنټرول کې وه، یا هم په 53.1 ماده کې د فورس ماژور پېښو تعریف ته په پام سره، زیانمن لوري د یادو پېښو مخنیوی کولای شوی یا بې هم کنټرولولای شوی.

لگښت

- 53.8 پر هغو حکمونو سربېره چې د 53 مادې له حکم سره مغایرت لري، د فورس ماژور پېښو د اغېزو د راکمولو لپاره د کونښونو په لړ کې، هېڅ زیانمن لوری اړ نه دی چې د اړوند کار ترسره کولو لپاره تر معقولې اندازې زیاتې پیسې مصرف کړي. په دې توگه، د زیانمن شوي لوري هېڅ ډول مالي وضعیت باید په پام کې ونه نیول شي.

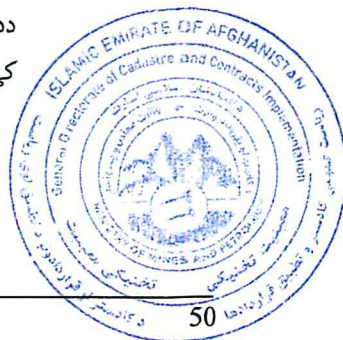
د غیرمترقبه پېښو پای

- 53.9 فورس ماژور پېښې به د لاندې مواردو مخکې پای ته رسېږي او د زیانمنو لوړو مکلفیتونه چې د 53 مادې له مخې ځنډېدلي دي، بېرته د بشپړ اجرا او انفاذ حالت ته راگرځي:

- 53.9.1 هغه وخت کله چې مقابل لوری د زیانمن شوي لوري خبرتیا ترلاسه کړي، کوم چې بیانوي چې نوموړی لوری ددې جوگه دی په دې تړون کې د راغلو مکلفیتونو اجرا پیل کړي (دغه ډول خبرتیا باید په ممکنه لنډ وخت کې واستول شي)؛ او

059

53.9.2 هغه وخت کله چې زیانمن شوی لوری په تړون کې د راغلو ژمنو اجرا له سره پیل کړي.

د غیر مترقبه پېښو د دوام له امله د تړون فسخ کول

53.10 که چېرې غیرمترقبه کومه پېښه تر پرلپسې شپږو میاشتو د زیاتې مودې لپاره دوام وکړي:

53.10.1 دواړه لوري باید د 52.2 مادې مطابق د حسن نیت له مخې مذاکرات پیل کړي او د یادې مادې په اړه چې کوم تعدیلات اړین وي، په اړه یې موافقې ته ورسېږي؛ او

53.10.2 که چېرې:

53.10.2.1 دواړه لوري د 52.2 مادې مطابق د زیانمن شوي لوري له خوا د فورس ماژور په تړاو تر خپرې کړې خبرتیا وروسته د 12 میاشتو په جریان کې د تړون د تعدیل په اړه هوکړې ته ونه رسېدل؛ یا

53.10.2.2 دواړه لوري د 52.2 مادې مطابق د تړون د یو یا دوه موده تعدیلاتو په اړه د هغې مودې په جریان کې چې په 53.10.2.1 کې تصریح شوې، موافقې ته ورسېږي، خو یاد تعدیلات د 52.3 مادې مطابق د شپږو میاشتو په موده کې د اجرا وړ ونه ګرځي نو.

په دغه صورت کې له 53.11 مادې سره سم امارت کولای شي چې دغه تړون فسخ کړي او د تړون فسخ د یو لوري څخه بل ته د خبرتیا تر لېږلو وروسته د اجرا وړ دی.

53.11 که چېرې تړون د 53.10 مادې مطابق د امارت له خوا فسخ شي، د تړون 45 ماده د تطبیق وړ ده.

54 د اختلافونو حل

54.1 لوري مکلف دي چې د دغه تړون د تطبیق په صورت کې را منځته شوي موارد په خپل منځ کې حل کړي.

54.2 که یو لوری په خپل منځي توګه د شخړو حل ته غاړه نه کېږي دي کولای شي د افغانستان د سوداګریزو شخړو د حل مرکز (ACDR) ته مراجعه وکړي.

54.3 د 54.2 مادې په پام کې نیولو سره، که چېرې د دې تړون په اړه کومه شخړه، اختلاف یا دعوی رامنځته کېږي او د تړون د یو اړخ له لوري بل اړخ ته د خبرتیا تر استولو وروسته دواړه لوري د 60 ورځو په جریان کې کومې هوکړې ته ونه رسېږي، نو موضوع به د افغانستان د سوداګریزو شخړو د حل و فصل مرکز کې حکمیت ته محول کوي.

54.4 د شک د مخنیوي لپاره، امارت په دې وسیله په صراحت سره څرګندوي چې هر هغه اختلاف یا شخړه چې له دې تړون څخه رامنځته کېږي، د حل لپاره به د افغانستان د سوداګریزو شخړو مرکز ته وړاندې کېږي.

54.5 د حکمانو شمېر باید درې تنه وي.

54.6 د حکمیت قرار کېدای شي چې د یو مشخص مقدار پیسو د تادیبه کولو یا هم د یو عمل د ترسره کولو، د یو عمل د نه ترسره کولو یا هم د دغه ډول اعمالو د ترکیب په اړه د حکم صادرول وي.

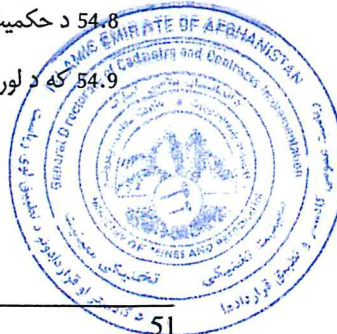
54.7 د حکمیت ځای کابل، افغانستان دی.

54.8 د حکمیت قرار نهایی او د تطبیق وړ دی.

54.9 که د لورو څخه یو لوری د حکمیت په فیصله قناعت و نکړي کولای شي اړونده محاکمو ته مراجعه وکړي.

۵۶۵

54.10 د افغانستان محاکم کولای شي چې د حکمیت د قرار د انفاذ په اړه حکم وکړي یا هم د قرار د تنفیذ لپاره د افغانستان له محاکمو څخه د صلاحیت د احراز غوښتنه وکړي.

54.11 تر کوم ځایه چې شونې وي، تړون لرونکی او امارت دواړه کولای شي چې د شخړې په جریان کې د تړون تطبیق ته دوام ورکړي.

55 محرمانه معلومات

امارتي اسناد

55.1 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذه قانون سره سم وزارت به:

55.1.1 د اوسني تړون یوه نسخه او د تړون لرونکي د ذینفع مالکانو جزییات به د دغه تړون تر لاسلیک وروسته د 10 کاري ورځو په جریان کې خپروي؛

55.1.2 د جواز یوه نسخه او د جواز لرونکي د ذینفع مالکانو جزییات به هم د جواز تر صدور یا انتقال وروسته د 10 کاري ورځو په جریان کې خپروي؛

55.1.3 وزارت مکلف دی چې د نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم، د ثبت شویو معلوماتو محتویات وساتي او هغه د عامه لاسرسي وړ وگرځوي؛

55.1.4 پر نورو موضوعاتو سربېره، د ثبت شویو معلوماتو محتویات به د تړون اړونده ځینې جزییات لکه څرنګه چې په نافذه تقنیني اسنادو کې ذکر شوي، شامل وي؛

55.1.5 د هغو اسنادو کاپي ګانې چې د دې تړون پر بنسټ د خپراوي وړ وي، د کانونو نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم به د عامه لاسرسي وړ ګرځي؛ او

55.1.6 اسناد باید په دې دلیل له خپرولو یا عامه لاسرسي ته له وړاندې کولو څخه پاتې نه شي چې ګڼې د یادو اسنادو ځینې محتویات د محرمو معلوماتو لرونکي دي.

د محرمو معلوماتو استفاده او افشا کول

55.2 د 55.4 مادې د مفهوم له مخې، ترلاسه کوونکی لوری باید محرمانه معلومات د یو ثالث شخص په واک کې ور نه کړي، همدا راز له محرمانه معلوماتو څخه په هېڅ ډول استفاده نه شي کولای، مګر دا چې له دغه تړون یا نافذه قوانینو سره سم له خپلو حقونو څخه د ګټې اخیستنې او یا خپلو مسؤلیتونو پرځای کولو لپاره وکارول شي.

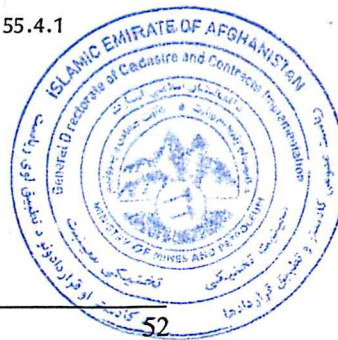
55.3 ترلاسه کوونکی لوری باید ډاډ ورکړي چې هر استازی یې چې د 56 مادې د مقصد په رڼا کې محرمانه معلومات د هغوی په واک کې ورکول کېږي، د یاد شوي بند محتوا به مراعاتوي.

55.4 د 55.2 مادې له مخې، ترلاسه کوونکی لوری په لاندې مواردو کې له محرمانه معلوماتو ګټه اخیستلای او یا یې افشا کولای شي:

55.4.1 د 55.5 مادې له مخې، ترلاسه کوونکی لوری به د معلوماتو د افشا کوونکې ادارې مخکې له مخکې رضایت ترلاسه کړی وي (دا رضایت په غیرمنطقي او مشروط ډول نه وي ترلاسه شوی او ځنډول شوی هم نه وي)؛

061

55.4.2 د معلوماتو افشاء کول به د ترلاسه کوونکي لوري استازي ته وي چې موخه يې له دغه تړون يا نافذه تقنيي اسنادو د احکامو سره سم د ترلاسه کوونکي لوري له حقونو استفاده يا ترلاسه کوونکي لوري مسؤليت پر ځای کول وي؛

55.4.3 د کانونو نافذه تقنيي اسناد يا نور نافذه قوانين يې افشاء کول لازم وېوې؛

55.4.4 معلومات د مالي مسؤلينو او يا د ښه نيت له مخې د ترلاسه کوونکي لوري د مالي مسؤلينو او يا هم له ترلاسه کوونکي لوري سره اړوند کوم درېيم کس په واک کې ورکړل شوي وي او هغه کس هم هوکړه کړې وي چې د 55 بند محتوا به مراعاتوي؛ او يا

55.4.5 افشاء د پېرودونکي لپاره او په دغه تړون يا ورکړل شوي جواز کې د ترلاسه کوونکي لوري له حقوقو او گټو سره په ښه نيت سره شوې وي او د معلوماتو ترلاسه کوونکي کس به هم د 55 بند د محتوا له رعايت کولو سره هوکړه کوي.

رضاييت

55.5 په هغه صورت کې چې تړون لرونکی د امارت له لوري د رضاييت نامې په اړه د خبرتيا له ترلاسه کولو وروسته تر پنځو کاري ورځو پورې په ليکلې بڼه، د 56.4.1 مادې له حکم سره سم خپل څرگند مخالفت اعلان نه کړي، په دې صورت کې به د محرمانه معلوماتو د افشاء او استفادې پرېنست د تړون لرونکي رضاييت بلل کېږي. البته په هغو حدودو کې چې د امارت له لوري د معلوماتو افشاء د خلکو د روغتيا، خونديتابه او امنيت ساتنې لپاره په بېرنيو حالاتو کې اړين وبلل شي.

56 خبرتياوې

د خبرتيا استول

56.1 هر ډول خبرتيا يا اړيکې چې د دې تړون له مخې يې اړخونه له يو بل سره تامينوي، بايد په ليکلې بڼه په پښتو يا په دري ژبو وي او په لاندې طريقو سره واستول شي:

56.1.1 د تړون لرونکي په پته دې ولېږل شي او د اړوندې څانگې د پام اړولو لپاره يې بايد د اړونده شعبې يا د آمر په نوم (که چېرې د تطبيق وړ وي) چې لاندې مشخص شوي، نښاني کړي؛ يا

56.1.2 هغه لوري ته د ايمېل له لارې او د څانگې او يا اړوند آمر (که موجود وي) له نښاني سره ولېږل شي، لکه څرنگه چې په لاندې ډول مشخص شوي.

تړون لرونکی:

پته: [ترافیک څلور لاری، کلوله پشته، څلورم ناحیه، مرکز-افغانستان]

ایمېل: [Hameedisazqai@hotmail.com]

وزارت:

پته: مکرویان څلور لاری کابل

برېښنالیک: ismmd@momp.gov.af

د اړیکې د جزئیاتو بدلون

56.2 تړون لرونکی تصدیقوي چې:

062

56.2.1 د کانونو د نافذه قانون له مخې تړون لرونکی مکلف دی چې ځان د ثبت شوې پټې پر سموالي او کره والي ډاډه کړي؛ او

56.2.2 پټه او برېښنالیک د اړونده نافذه تقنیني اسنادو د احکامو سره سم له مخې بدلېدای شي.

56.3 که امارت [درې] کاري ورځې وړاندې تړون لرونکی کس د خپلې پټې او ایمېل پر بدلېدو خبر کړي، هر ډول لېږل شوې خبرتیا او مکتوب هغه مهال د اعتبار وړ دی چې وروستي ایمېل یا پټې ته لېږل شوی وي.

د خبرتیا وخت لاندې ترتیب شوی دی

56.4 هر ډول لېږل شوې خبرتیا باید تر لاندې ټاکل شوو مودو وروسته ترلاسه شوې وبلل شي:

56.4.1 که تحویل شوی وی، هغه وخت چې په اړونده پټه اېښودل شوی؛

56.4.2 که د پوست له لارې لېږل شوی وي، د لېږلو تر نېټې وروسته پینځه (5) کاري ورځې (یا که هېواده بهر ته وي) لس (10) کاري ورځې؛ او یا

56.4.3 که د ایمېل له لارې لېږل شوی وي، د اتوماتیکې تاییدۍ له راتلو سره سم؛ که اتوماتیک ځواب رانه شي، له هغه وخت څخه درې ساعته وروسته چې ایمېل یا برېښنالیک د لیږونکي لخوا لېږل شوی و، او دا وخت د هغه وسیلې په حواله ټاکل کېږي چې برېښنالیک یې لیږلی و.

56.5 له دې سره، که خبرتیا یا برېښنالیک په غیر رسمي ورځ او یا د مازدیګر تر 5:00 بجو وروسته لېږل شوی وي، د لېږلو نېټه به یې د راتلونکې کاري ورځې پیل وبلل شي.

57 متفرقه حکمونه

د تړون د لوړو ترمخ اړیکه

57.1 ددغه تړون له مخې:

57.1.1 د طرفینو ترمخ د شراکت او ګډې پانګونې (joint venture) هېڅ اړیکه نه شته؛ یا

57.1.2 هېڅ لوري حق نه لري، چې د بل لوري په استازیتوب یو کار ترسره او یا کوم مسئولیت ومني.

لګښتونه

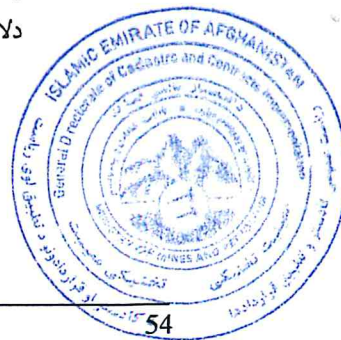
57.2 د تړون هر لوری مکلف دی چې د دې تړون او د تړون اړونده د نورو اسنادو د چمتو کولو، مذاکرې، اجرا یا رعایت په تړاو هر ډول لګښتونه او مصارف خپله ورکړي، مګر دا چې په دې تړون یا د کانونو نافذه قانون کې بل ډول تصریح شوې وي.

منظوري او رضایت

57.3 امارت کولای شي او بشپړ اختیار لري چې د هغو شرایطو په پام کې نیولو سره چې خپله یې ټاکي، یو وړاندیز منظور یا یې رد کړي او یا یې له ورکولو ډډه وکړي. له شرایطو سره سم امارت مکلف نه دی چې د یو وړاندیز د منظوری یا رد په اړه دلایل وړاندې کړي، مګر دا چې په دې تړون یا نافذه قوانینو کې په صراحت سره بل ډول راغلي وي.

063

د نورو اسنادو اجراء

57.4 دغه تړون هغه وخت په سمه توګه اجرا ګڼل کېږي، کله چې دواړه لوري دا سند او دې ته ورته نور اسناد اجرا کړي.

نور اقدامات

57.5 هر لوری مکلف دی چې په خپل شخصي لګښت ټول اسناد چمتو کړي او یا له مقابل لوري څخه د غوښتنې وړ چارو د اجرا لپاره درېیم شخص وګوماري تر څو دغه تړون او دې ته ورته نورې معاملې په ګټور او بشپړ ډول له نیمګړتیا لرلو پرته عملي شي.

پر تړون حاکم قانون او قضایي واک

57.6 دا تړون د افغانستان د نافذه قوانینو پر اساس تنظیمېږي. له ۵۵ مادې سره سم، دواړه لوري به خپله قضیه د ځانګړي صلاحیت لرونکو محاکمو او د استیناف محکمو ته ارجاع کوي.

د تړون ژبه

57.7 دغه تړون پر پښتو او انګلیسي ژبو چمتو شوی او اجرا کېږي چې هر لوری به په دواړو ژبو د تړون یوه کاپي ترلاسه کوي. که چېرې په دواړو ژبو د چمتو شوي تړون د نسخو ترمنځ توپیر وي، پښتو نسخه ته ارجحیت ورکول کېږي.

د تفکیک قابلیت

57.8 د دغه تړون هر حکم په جلا توګه د تفکیک وړ دی. که چېرې د تړون یو حکم په یوه قضایي حوزه کې قانوني مېنی ونه لري، د تطبیق وړ نه وي یا هم بې اعتباره وي یا هم په راتلونکې کې دغه ډول څه کېږي نو:

57.8.1 یاد حکم باید په اړونده دعوا کې له دغه تړون څخه جلا په نظر کې ونیول شي، خو د تړون پر پاتې نورو حکمونو به اغېزه نه لري؛ او

57.8.2 په یوه قضایي حوزه کې یو حکم قانونیت، انفاذ او اعتبار زیانمن نه کړي.

معافیتونه

57.9 د دې تړون له مخې د یو حق، واک یا حل لارې په اړه معافیت باید د یو لوري له خوا بل لوري ته په لیکلې بڼه وي. دا معافیت به د کوم مکلفیت یا نقض د ضمني معافیت په معنی نه وي.

57.10 که یو لوری د یوه کار په کولو ونه توانېږي او یا یې په کولو کې ځنډ وکړي چې د دغه تړون له مخې یې د کولو حق لري، پر هغو د سترګو په پټولو په معنا نه دی.

د غرامت دوام

57.11 په دغه تړون کې هر غرامت د طرفینو یو دوامداره، جلا او له نورو مسئولیتونو څخه خپلواک مسئولیت دی او د تړون تر فسخې وروسته هم دوام کوي.

064

د دې پاڼې پاتې برخه عمداً خالي پرېښودل شوې ده.

065

لومړۍ جدول: اکتشافی جواز

لومړۍ برخه: مقدم شرطونه

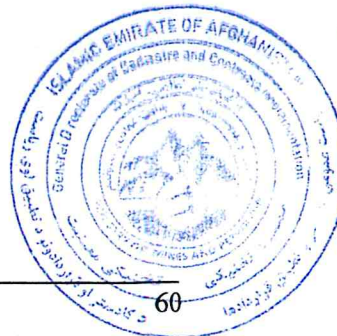
مقدم شرطونه	وروستۍ نېټه
۱ وزارت حق لري چې دغه تړون فسخ کړي که چېرې تړون لرونکی له کوم معقول او موجه عذر پرته خپل کارونه د دوو (۲) میاشتو په موده کې په پرله پسې ډول وځنډوي. او که چېرته تړون لرونکی خپلو اړونده مکلفیتونه کې له اطلاعیې، توصیې، اختطاریې او توقف برسیره بیا هم پاتې راغی نو دا تړون فسخه کیږي. د افغانستان اسلامي امارت کولې شي چې هر وخت، د یاده شوې سیمې د لیتیم د استخراج د ترسره کولو د پرېکړې په صورت کې، دا قرارداد له قراردادي شرکت سره په یو اړخیزه ډول فسخ کړي.	
۲ تړون لرونکی د پروپوزل د تعهداتو په اساس ژمن دی چې د هرات ولایت د غوریانو ولسوالي د څلورم بلاک مالګې د اکتشاف، چمتووالی، د بیا احیا کولو او استخراج په برخه کې (۲،۴۹۰،۹۵۰) دوه میلیونه څلور سوه نوی زره نهه سوه پنځوس امریکایي ډالر پانګـوـنه وکـړي. تړون لرونکی د پروپوزل د تعهداتو په اساس ژمن دی د هرات د غوریانو ولسوالۍ د مالګې څلورم بلاک چې د پروسس په برخه کې (۳،۰۰۰،۰۰۰) دري میلیونه امریکایي ډالر او په ټولیزه توګه (۵،۴۹۰،۹۵۰) پنځه میلیونه څلور سوه نوی زره نهه سوه پنځوس امریکایي ډالر پانګـوـنه وکـړي.	
۳ تړون لرونکی مکلف دی چې د کان اړونده ټولې چارې په خپله ترسره کړي، نشي کولای خپل قرارداد او یا یې سهم په بل شخص وپلوري.	
۴ که چېرته تړون لرونکی په خپلو تعهداتو په قید شوي وخت کې عمل ونکړي، نو دا قرارداد به فسخه کړل شي او شرکت به د وزارت په تور لست کې شامل کړل شي او تضمین به یې د شلو کلونو لپاره قید کړل شي.	
۵ تړون لرونکی مکلف ده چې لږ تر لږه شل تنه کډوالوته د کار زمینه برابره کړي.	
۶ که چېرته له تړون لرونکي سره د امارت د مخالفو اشخاصو شراکت ثابت شي، تړون فسخ کیږي او تړون لرونکي ته هیڅ ډول مصارف نه جبرانېږي.	
۷ تړون لرونکی مکلف دی چې د بهره بردارۍ دورې د تمویل اړوند مالي پلان د تجارتي او معدني کارۍ اصولو په نظر کې نیولو سره وزارت ته ارایه کړي، او تړون لرونکی مکلف دی چې د اړونده مالي پلان گزارش په ربعوار ډول د هرات ولایت د کانونو د ریاست له	

دويم جدول: استخراجي جواز

لومړۍ برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)

د جواز اضافي شرط	
1. د کان کیندنې د پروپوزل په اړه ټول هغه شرطونه چې د اقتصادي کمېسیون له خوا د کان کیندنې پر جواز لرونکي باندې د کانونو وزارت د نافذه قانون مطابق وضع کېږي.	
2. هغه اضافي شرطونه چې د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت له خوا په راپور کې د لرغونو او فرهنگي آثارو په اړه وضع شوي دي، لکه څرنگه چې د وزارت له خوا د دغه تړون په 32 ماده کې ذکر شوي دي.	

درېم جدول: زېرنا او عامه کارونه

لومړۍ برخه: زېرنا

هغه زېرناوې چې بايد تړون لرونکي يې ورغوي	
1. تړون لرونکي مکلف دی چې په افغانستان کې دننه د نهايي محصول توليد لپاره دمالگې د پروسس بشپړه معياري فابريکه جوړه او نصب کړي.	
2. تړون لرونکي مکلف دی چې د دغې پروژې د ټولو منرالي فعاليتونو لپاره د اړتيا وړ بريښنا او اوبه رسول تامین کړي.	
3. تړون لرونکي بايد د کان کيندنې فعاليتونو پورې اړوند ټول داخلي سپکونه جوړ کړي.	

دويمه برخه: عامه کارونه

هغه عامه کارونه چې تړون لرونکي يې بايد وکړي	وخت
1. شرکت مکلف دی چې په پروپوزل کې د خپلو ژمنو سره سم به: شرکت ژمنه لری چه د ټولنيزو خدماتو لپاره ۳۵۰،۰۰۰ دري سوه پنځوس زره امريکايي ډالر د سيمه ايز پرمختګ په بيلايلو برخو کې مصرف کړي. د ټولنيز پرمختګ پلان يوه هر اړخيزه تګلاره ده چې د غوريان د نمکسار ساحی د څلورم بلاک د مالگي د کان پروژې ټولنيزو اقتصادي مديريت په لاندی ډول وکړی: ۱- بنسټيزه او اساسي خدمتونه ؛ ۲- ښوونه او روزنه او بورسونه ؛ ۳- روغتيا او ټولنيز مرکزونه؛ ۴- سيمه ايز اقتصادي پرمختګ؛ ۵- ټولنيزې او کلتوري پروژې ؛ ۶- د څارنې او ارزونې مديريت؛ ۷- او نور فعاليتونه...	

ونډه وال

شماره	سهم لرونکي	د سهم لرونکي سلنه
۱	د عبدالحميد فيضی د کانونو او پروسس تجارتي شرکت	۱۰۰٪

۱۶۷

61

	تصدیق څخه وروسته وزارت ته وړاندې کړي.	
۸	تړون لرونکی مکلف ده چې حد اقل (۶) تنه د جيولوجي، اکتشاف او استخراج رشتو څخه فارغ التحصيل کسانو ته د کارزمینه برابره کړي.	
۹	څرنگه چې د رسوبي مالګې کانونه اکتشاف ته اړتیا نه لري، نو یوازې د مقدماتي اکتشاف موخې لپاره د اکتشاف اجازه نامه ورکول کېږي. پر همدې اساس، په قرارداد کې د اکتشاف په اړه ذکر شوي موارد د تطبیق وړ نه دي.	

دویمه برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)

د جواز اضافي شرط	
۱. هغه اضافي شرطونه چې د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت له خوا په راپور کې د کانونو نافذه قانون مطابق ځای پر ځای شوي دي (د لرغونو او فرهنگي آثارو په اړه)، لکه څرنگه چې د وزارت له خوا د دغه تړون په ۳۲ ماده کې ذکر شوي دي.	۱.

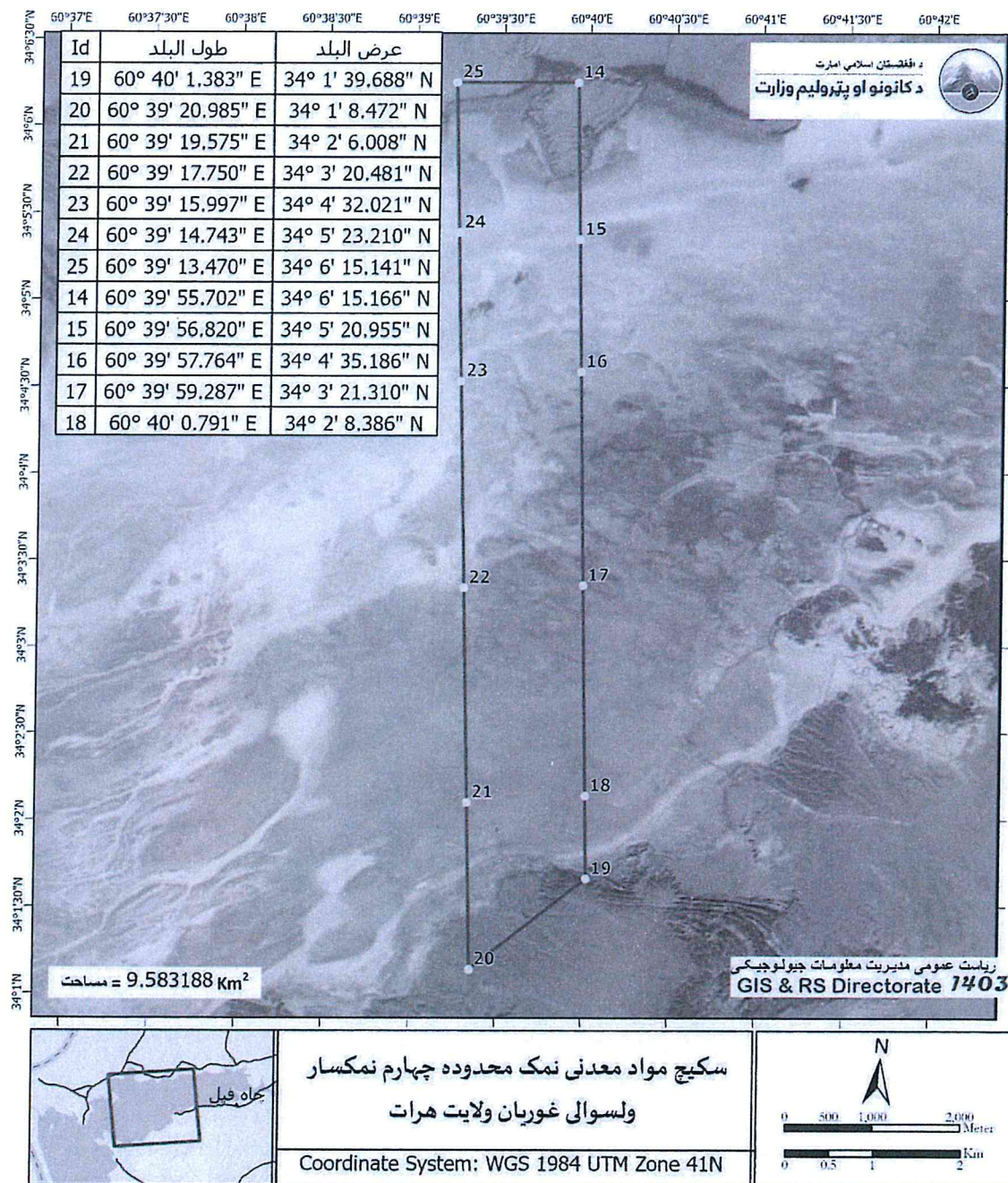
۰۶۷

دریمه برخه: د جواز ساحه

د قرارداد ساحه (9.583188) کیلو متر مربع ده او کورډینات یې په لاندې ډول دي:

768

څلورم جدول: ځانگړي شرايط

[د تړون ځانگړي شرايط چې دلته به وليکل شي (که وي)]

ځانگړي شرايط	وروستی نېټه
١ تړون لرونکی حق نه لري چې د خرڅلاو لپاره په هيڅ مقدار خام مواد له هيواد څخه بهر صادر کړي.	
٢ تړون لرونکی مکلف دی چې په افغانستان کې دننه د نهايي محصول توليد لپاره دمالگې د پروسس بشپړه معياري فابريکه جوړه او نصب کړي.	

د اکتشاف تعهدات:

تړون لرونکی مکلف دی چې د اکتشاف په مرحله کې به لاندې فعاليتونه (البته محدود نه دي) ترسره کوي. برسېره پردې، د امتياز اخيستونکي بايد د کان کيندنې ټول فعاليتونه له نړيوالو معيارونو سره سم ترسره کړي.

نوت:

د ١٩٤٦/١٠/١٩ نېټې د ٣٩٨٩ شمېرې حکم پر بنسټ، د محترم وزارت مقام له لوري لاندې حکم صادر شوی دی: وکتل شو! د وړاندې شوي وړانديز متن تأييد او منظور دی. د استخراج مرحلې د تطبيق په موخه دې موضوع اعلان ته وړاندې شي، پرته له دې چې د (PQQ) مرحله تطبيق شي.

د استخراج او آماده سازی تعهدات:

تړون لرونکی مکلف دی چې د استخراج او آماده سازی په مرحلو کې د پروپوزل ټول تعهدات پلي کوي. برسېره پردې، د امتياز اخيستونکي بايد د کان کيندنې ټول فعاليتونه له نړيوالو معيارونو سره سم ترسره کړي.

071

اجراء:

تړون ورکونکی (امارت)

د کانونو او پترولیم وزارت

الحاج ملا هدايت الله بديري

تړون لرونکی

عبدالحمید حمیدی

رئيس شرکت

بموردیت د دود وېش د یو قطع سند قرارداد معادن نیک بیدار مجازم دایم -
ملک د لوال محو بان دود وېش د یو قطع سند معادن نیک بیدار -
د شرکت انکراج دود وېش معادن عبدالحمید بنفی دود وېش د یو قطع سند -
۱۴۰۵/۰۵/۰۱

لومړۍ شمېره ضمیمه: د استخراج منظور شوی پروګرام
[ولیکي]

